

ὦ Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, ἦν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν (Α΄ Τιμ. ζ΄ 20-21)

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ–ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2010 • ΤΕΥΧΟΣ 70

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐμπρός ν' ἀναστήσουμε τὴν ἐλπίδα	σελ. 1
Περί μεταφράσεων τῶν Λειτουργικῶν Κειμένων	σελ. 2
Πνευματικὲς προϋποθέσεις τῆς «Θεωρίας τῆς Ἐξελίξεως» Δ΄	σελ. 9
Ἡ λαθρομετανάστευση ἐργαλεῖο στά χέρια τῆς Νέας Τάξης	σελ. 11
Μνήμη 21	σελ. 12
Ὁ «Συμπατριωτισμός» τοῦ κ. Νταβούτογλου	σελ. 13
Βιβλιοπαρουσίαση	σελ. 15
Εἰδήσεις καὶ σχόλια	σελ. 18

ΕΜΠΡΟΣ Ν' ΑΝΑΣΤΗΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΛΠΙΔΑ

Στό προηγούμενο τεύχος τῆς *Παρακαταθήκης* ζητούσαμε καὶ ἐμεῖς «Δημοψήφισμα ἐδῶ καὶ τώρα!» γιὰ τό μεταναστευτικό. Ἡ κυβέρνηση ἀδιαφόρησε. Πέταξε στὸν κάλαθο τῶν ἀχρήστων 400 χιλιάδες ὑπογραφές, πού συγκεντρώθηκαν σέ λιγότερο ἀπὸ δύο μῆνες καὶ ἐξέφραζαν τό παλαιὸ αἶτημα νά ἐκφρασθεῖ ὁ ἴδιος ὁ λαός γιὰ τό παρὸν καὶ τό μέλλον του μέσα ἀπὸ ἓνα δημοψήφισμα. Ἔγραψαν τό λαό στά παλιά τους τὰ παπούτσια καὶ ψήφισαν τό λαοκτόνο νομοσχέδιο, πού δίνει –σέ πρώτη φάση– ἰθαγένεια καὶ δικαίωμα

ἐκλέγειν καὶ ἐκλέγεσθαι σέ περισσότερους ἀπὸ 600 χιλιάδες μετανάστες, στήν πλειοψηφία τους μουσουλμάνους!

Αὐτό εἶναι τό πιό σημαντικό ἀπὸ τά μέτρα πού ἤδη πάρθηκαν, παίρνονται καὶ θά παρθοῦν μέ σκοπό τό γονάτισμα τοῦ λαοῦ μας καὶ τό προσκύνημα τῶν νεοταξικῶν ἀφεντικῶν.

Χτυποῦν στοχευμένα καὶ συνδυασμένα μέ ρυθμό μπαράζ τὴν πίστη καὶ τὴν πατρίδα, ἀλλά καὶ τίς οικονομικὲς ἀντοχὲς τοῦ λαοῦ μας.

Χτυποῦν πρῶτα τὴν πίστη. Ἀποκαθη-

λώνουν –όπου νᾶναι– σταυρό και εἰκόνες ἀπό σχολεῖα και δικαστήρια, καταργοῦν τόν ἑορτασμό τοῦ Πάσχα στά στρατόπεδα, ἀφαιροῦν τόν σταυρό ἀπό τό ἔμβλημα τῆς ᾽Αστυνομίας στίς ταυτότητες τῶν ἀστυνομικῶν. Σέ λίγο θά θελήσουν νά βγάλουν τόν σταυρό και ἀπό τό πανί τῆς σημαίας και ἀπό τό ἔθνοςημο!

Χτυποῦν συγχρόνως τήν πατρίδα. «Βαφτίζουν» ᾽Ελληνες τούς μουσουλμάνους ᾽Αφρικανούς και ᾽Ασιάτες λαθρομετανάστες, καταργοῦν τίς παρελάσεις, καταργοῦν τόν ἑορτασμό τῶν ἐθνικῶν ἐπετειῶν στίς ἑλληνικές πρεσβεῖες τοῦ ἔξωτερικοῦ «γιά νά κάνουν οἰκονομία στά ἔξοδα». Φακελλώνουν τούς πάντες και τά πάντα οἰκοδομώντας τήν «κοινωνία» τοῦ «Μεγάλου ᾽Αδελφοῦ».

Συγχρόνως ξεξουμίζουν οἰκονομικά τόν ἑλληνικό λαό, πιστεύοντας ὅτι ἔτσι θά περάσουν εὐκολότερα τίς ντιρεκτίδες τῶν ξένων πρεσβειῶν γιά συμβιδιαστικές λύσεις στά ἔθνικά μας θέματα.

Και ὅλα αὐτά μέσα σέ 4 μόνο μῆνες! Ποτέ ἡ Ἑλλάδα δέν προδόθηκε τόσο ξεδιάντροπα ἀπό αὐτούς πού –ὑποτίθεται– εἶναι ἐκεῖ πού εἶναι γιά νά ὑπερασπίζονται τά συμφέροντά της!

Και ὁ λαός, ὁ πάντα προδομένος, τί κάνει; Στίς πόλεις και στά χωριά ἀπλώνεται μιὰ βουβή ἀγανάκτηση ἀνάμικτη μέ ὀργή.

᾽Από αὐτό τό πικρό ἐργαστήρι θά γεννηθεῖ τό αὔριο. ᾽Αν κιοτέψουμε, τά χάσαμε ὅλα: (σ' αὐτό ποντάρουν ἄλλωστε οἱ ἔχθροί μας μέσα κι ἔξω). ᾽Αν ὁμως ἡ ὀργή και ἡ ἀγωνία μπολιαστοῦν μέ τήν πίστη και τήν ἐλπίδα, ἄν γίνουν ἀπόφαση γιά ἀγώνα, πού θά μᾶς βγάλει ἀπό τήν νάρκη τοῦ ἐφησυχασμοῦ, στόν ὅποιο ζοῦμε, δυστυχῶς, τά τελευταῖα εἴκοσι-τριάντα χρόνια, τότε ἀνατέλλει ἡ ἐλπίδα· ὑπάρχει μέλλον.

᾽Ο καλός Θεός δέν θά ἀφήσει τήν Ἑλλάδα. Γιά νά κάνει ὁμως ὁ Θεός τό μερτικό του, πρέπει και ἔμεῖς νά κάνουμε τό δικό μας ἀνθρώπινο μερτικό. Ἡ ᾽Εκκλησία, ἕνα ἀπό τά ἐλάχιστα μετερίζια ἀντιστάσεως πού ἀπέμειναν στόν τόπο –γι' αὐτό και τήν πολέμου λυσσαλέα– πρέπει νά στηριξει και νά ἐμπνεύσει τόν λαό μας. ᾽Εμεῖς οἱ ᾽Ελληνες τό ἔχουμε ἀποδείξει ὅτι μποροῦμε καλύτερα στά δύσκολα. ᾽Εμπρός, λοιπόν, νά ἀναστήσουμε τήν ἐλπίδα!

Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΕΡΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Τόν τελευταῖο καιρό γίνεται πολὺ λόγος γιά τό θέμα τῶν μεταφράσεων τῶν λειτουργικῶν κειμένων τῆς ᾽Εκκλησίας σέ γλώσσα περισσότερο προσιτή στόν σημερινό κόσμο. Στό μικρό αὐτό ἄρθρο ἐξετάζεται κατὰ πόσον μιὰ ἐνδεχόμενη μετάφραση τῶν λειτουργικῶν κειμένων θά βοηθήση ἢ θά βλάψη, και ἄν ἐπομένως εἶναι σκόπιμη ἢ και θεμιτή ἢ προσπάθεια αὐτή.

᾽Ακούγεται συχνά ἡ ἄποψη ὅτι οἱ σημερινοὶ νέοι ἀδυνατοῦν νά συμμετάσχουν στή λατρεία τῆς ᾽Εκκλησίας μας και αἰτία εἶναι ἡ λειτουργική γλώσσα. Δέν ὑπάρχει βέβαια καμμία ἀμφιβολία ὅτι οἱ σημερινοὶ νέοι, δεχόμενοι τή σύγχρονη «ἐκπαίδευση τῆς ἀμάθειας», εἶναι γλωσσικά ὑπανάπτυκτοι και ἀποκομμένοι ἀπό τίς ἱστορικές ρίζες τους. Χωρίς νά ἐξετάζουμε ἐδῶ τά αἷτια τῆς θλι-

βεργής αυτής πραγματικότητας, συμφωνούμε κατ' ἀρχὴν ὅτι θὰ πρέπη νὰ τοὺς βοηθήσουμε ὅσο μπορούμε, ὥστε νὰ κατανοοῦν καὶ αὐτοὶ τὰ λειτουργικὰ κείμενα καὶ νὰ συμμετέχουν στὴν θεία Λατρεία.

Θεωροῦμε ὅμως ὅτι εἶναι μεγάλο λάθος ἢ “λύση” τῆς μεταγλωττίσεως τῶν ἱερῶν κειμένων. Διότι, ὅπως ἔχει ἀποδειχθῆ, «ἢ ὅποια μετάφραση θὰ προδώσει δραματικὰ τὴ νοηματικὴ ἐμβέλεια τοῦ πρωτοτύπου καὶ θὰ δυσχεράνη σὲ μεγάλο βαθμὸ τὴν διανοητικὴ κατανόησίν της ἀντὶ νὰ τὴν διευκολύνῃ». Οἱ λόγοι εἶναι πολλοί: Ἡ δημοτικὴ ὑστερεῖ σὲ ἐκφραστικὴς δυνατότητες σὲ σχέση μὲ τὸν ἀρχαῖο ἑλληνικὸ λόγον. Ἀδυνατεῖ ἐπίσης νὰ ἀποδώσῃ μὲ τὴν ἴδια νοηματικὴ πυκνότητα τὶς μετοχὰς καὶ τὰ ἀπαρέμφατα ὅπως καὶ τὶς λεπτὲς ἐννοιολογικὲς ἀποχρώσεις τῶν ἐμπρόθετων προσδιορισμῶν (βλ. Φώτης Σχοινᾶς, *Λειτουργικὴ Γλῶσσα*, σελ. 43-5).

Τὸ κυριώτερον ὅμως εἶναι ἡ ἀπόδοση τῶν δογματικῶν ἐκφράσεων. Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ μεταφραστοῦν οἱ ὅροι *οὐσία, φύση, ὑπόσταση, πρόσωπον, ἐνέργεια* κλπ. χωρὶς τὸν κίνδυνον τῆς αἰρετικῆς ἀποκλίσεως; Οἱ ἅγιοι Πατέρες, ποὺ ὑπέστησαν διωγμοὺς καὶ μαρτύρια γιὰ νὰ κρατήσουν ἀνόθευτη τὴν πίστη, διατύπωσαν τοὺς ὅρους αὐτοὺς μὲ θεῖον φωτισμό. Καὶ θὰ προσπαθήσουμε ἑμεῖς νὰ ἐπαναδιατυπώσουμε τὴν πίστη μὲ ἄλλους ὅρους πρὸ “σύγχρονους”; Ὁ ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης ἐπισημαίνει τὸν κίνδυνον τῆς γλωσσικῆς ἀλλαγῆς στοὺς δογματικὸς ὅρους: «Ἐπὶ τοῦ θεοῦ δόγματος οὐκέτι ὁμοίως ἀκίνδυνος ἢ διάφορος χρῆσις τῶν ὀνομάτων. Οὐ γὰρ μικρὸν ἐνταῦθα τὸ παρὰ μικρόν» (PG 45, 120C). Δὲν εἶναι δύσκολον νὰ φαντασθοῦμε πόσες αἰρέσεις μπορούν νὰ παρεισφρῦσουν μέσα στὰ πλήρως μεταφρασμένα λειτουργικὰ κείμενα, τὶς ὁποῖες κανεὶς δὲν θὰ εἶναι εὐκόλον νὰ ἀντιληφθῆ. Ὁ ἀπλὸς πιστὸς μάλιστα, δὲν θὰ εἶναι πλέον

σὲ θέση νὰ διακρίνη ἀνάμεσα σὲ ἕναν μεταφρασμένο ὕμνον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, σὲ ἕναν νεοσύνθετον (διότι θὰ ὑπάρξουν καὶ τέτοιοι), καὶ στὰ προτεσταντικὰ τραγούδια (ποὺ κυκλοφοροῦν ἀνωνύμως).

Ἄν, πάλι, πρόκειται νὰ ἀφήσουμε τοὺς θεολογικοὺς ὅρους ἀνέπαφους (ὅπως διατείνονται κάποιοι συντηρητικότεροι), τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπεμβάσεως θὰ εἶναι ὁ ψιλλὸς κλιτικὸς ἐκδημοτικισμὸς τοὺς καὶ ἡ συντακτικὴ ἀπλοποίηση τῆς προτάσεως. Δηλαδή, χωρὶς νὰ βοηθοῦμε οὐσιαστικὰ στὴν κατανόησίν τοῦ κειμένου, ἐξοστρακίζουμε ἀπὸ τὴ λειτουργικὴ χρῆσιν τὴν ἀποστολικὴ καὶ πατερικὴ γλῶσσα, μὲ ὅλες τὶς βαρῦτατες συνέπειες ποὺ αὐτὸ συνεπάγεται.

Ἄντί, λοιπόν, νὰ προσπαθοῦμε νὰ “διευκολύνουμε” τοὺς νέους, κατεβάζοντας τὸ ὑψηλὸ γλωσσικὸ ἐπίπεδον τῆς Λατρείας, εἶναι προτιμότερον νὰ τοὺς βοηθήσουμε ὥστε μὲ ἐλάχιστον κόπον νὰ μπορούν νὰ κατανοοῦν τὴ γλῶσσα τοῦ πρωτοτύπου, ἀναβαθμίζοντας ἔτσι καὶ τὸ γλωσσικὸν τοὺς ἐπίπεδον. Ὅσοι αἰσθάνονται δυσκολία στὴ γλωσσικὴ κατανόησίν τῆς Θείας Λειτουργίας—ἢ ὅποια θεωρεῖται καὶ εἶναι τὸ κέντρο τῆς ζωῆς μας—ἄς ἀφιερῶσουν λίγο χρόνον ἰδιωτικὰ στὴ μελέτη της, δηλαδή τὴ μετάφραση καὶ ἐρμηνεία της, καὶ ἄς παραμείνῃ ἡ τέλει της στοὺς Ναοὺς ὡς ἔχει, στὴν παραδεδομένη γλωσσικὴ μορφή.

Τὸ Ἑλληνόπουλον, πέρα ἀπὸ τὴ γνώσιν τῆς νεοελληνικῆς, θὰ πρέπη νὰ ἐξοικειωθῆ στὴν κατανόησίν (ὅχι βέβαια στὴν πλήρη ἐκμάθησιν) καὶ παλαιότερων μορφῶν τῆς ἐνιαίας ἑλληνικῆς γλώσσας. Εἶναι ἀπαράδεκτον, νὰ μὴν εἶναι σὲ θέση νὰ κατανοήσῃ, καὶ ὡς ἐκ τούτου νὰ ἀποστρέφεται, τὸ Εὐαγγέλιον, τὸν ἅγιον Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομον, τὸν Παπαδιαμάντη, κλπ. Τοῦτο πρέπει νὰ μᾶς προβληματίξῃ ὅλους, καὶ νὰ ἀποτελῇ μέρος τῆς πολιτείας ἀλλὰ καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐδῶ θὰ θέλαμε νὰ ἐπισημάνουμε πολὺ ἐπιγραμματικά: **α)** ὅτι ἡ λειτουργικὴ γλῶσσα δὲν εἶναι ἢ καθ' αὐτὸ ἀρχαία ἑλληνικὴ γλῶσσα ἀλλὰ ἀπλούστερη μορφή της, πλησιέστερη στὴ νεοελληνικὴ, καὶ **β)** ὅτι γιὰ τὴν κατανόησή της δὲν χρειάζονται σπουδὲς φιλολογίας. Ἄρκει ὁ συχνὸς ἐκκλησιασμὸς μὲ λίγο ἐνδιαφέρον καὶ προσοχή. Ἡ συνεχῶς ἐπαναλαμβανόμενη μορφή της, μάλιστα, εἶναι ἓνα ἐπιπλέον στοιχεῖο ποὺ διευκολύνει τὴν κατανόησή της.

Ἡ ἐξοικείωση μὲ τὴ λειτουργικὴ γλῶσσα (ὅπως καὶ μὲ κάθε ἀντικείμενο μαθήσεως) ἀπαιτεῖ τὴ συνεχῆ τριδὴ μὲ αὐτήν. Ὅπως ἔχει λεχθῆ πολὺ σωστά, ὁ ἀραιὸς ἐκκλησιασμὸς δὲν ὀφείλεται στὸ “ἀκατανόητον” τῆς λειτουργικῆς γλῶσσας, ἀλλὰ ἀντίστροφα: δὲν κατανοοῦμε τὴ λειτουργικὴ γλῶσσα ἐπειδὴ δὲν ἐκκλησιαζόμαστε. Αὐτὴ εἶναι ἡ πικρὴ ἀλήθεια, καὶ μάταια προσπαθοῦμε νὰ θεραπεύσουμε ἓνα κακὸ μὲ λανθασμένη διάγνωση καὶ μὲ ἀκόμη πιὸ λανθασμένη θεραπεία. Θὰ ἐλκύσουμε τοὺς ἐκτὸς Ἐκκλησίας νέους, ὅταν τοὺς πλησιάσουμε μὲ πραγματικὴ ἀγάπη, καὶ ὄχι ὅταν ἀλλοιώσουμε τὴν γλῶσσα τῆς θείας Λατρείας. Κάτι τέτοιο προσπάθησε νὰ κάνη καὶ ἡ Ἀγγλικανικὴ ἐκκλησία καὶ πέτυχε ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο (βλ. Γέροντος Σωφρονίου, *Ὁψόμεθα τὸν Θεόν*, σελ. 375).

Ὅσο γιὰ τοὺς ἐκκλησιαζόμενους πιστοὺς, ἀρκεῖ τὸ ἐμπνευσμένο κήρυγμα τοῦ Ἱερέως στὴν θεία Λειτουργία. Διότι ὅταν ὁ ἄνθρωπος πιστεύει καὶ ἔχει ζῆλο καὶ καλὴ διάθεση, ἀκόμη καὶ ἀγράμματος νὰ εἶναι, ὁ Θεὸς θὰ τὸν φωτίσει καὶ θὰ τὸν ὀδηγήσῃ στὴν βίωση τῆς θείας Λατρείας, κάτι πολὺ ἀνώτερο ἀπὸ τὴν ἀπλὴ κατανόησή της. Οἱ παπποῦδες μας –ἄνθρωποι κατὰ κανόνα ὀλιγογράμματοι– ποτὲ δὲν διαμαρτυρήθηκαν γιὰ τὴν λειτουργικὴ γλῶσσα. Αἰσθάνονταν μάλιστα ὡς ζωτικὴ ἀνάγκη τὸν συχνὸ ἐκκλησιασμό. Τί ἦταν αὐτὸ ποὺ τοὺς τραβοῦσε

στὴν Ἐκκλησία, ἐφ' ὅσον δὲν “καταλάβαν” τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ ἐκεῖ λεγόμενα;

Ἄξιζει νὰ προσέξῃ κανεὶς τὸ Κολλυδαδικὸ κίνημα, ποὺ οὐσιαστικὰ ὑπῆρξε ἓνα κίνημα πνευματικῆς καὶ λειτουργικῆς ἀναγεννήσεως. Ἡ ἐποχὴ τῆς Τουρκοκρατίας ἦταν, γλωσσικὰ τουλάχιστον, σὲ χειρότερη κατάσταση ἀπὸ τὴ σημερινή, ἀφοῦ ὁ χριστιανικὸς λαὸς ἦταν τελείως ἀπαίδευτος. Οἱ Κολλυβάδες Πατέρες ὅμως, ποὺ ἐργάστηκαν σὲ τόσο ἀντίξοες συνθήκες, ποτὲ δὲν ἔθεσαν θέμα ἀπλοποιήσεως τῆς λειτουργικῆς γλῶσσας. Ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης, μέγας Πατὴρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ διδάσκαλος τοῦ Γένους, ἂν καὶ μετέφρασε ἁγίους Πατέρες, ποτὲ δὲν μετέφρασε λειτουργικὰ κείμενα· μόνο τὰ ἐρμήνευσε. Ἀνάλογη ὑπῆρξε καὶ ἡ δράση ὄλων τῶν Κολλυβάδων Πατέρων καὶ τοῦ ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, ὁ ὁποῖος ἐπέμενε τόσο πολὺ στὴν ἴδρωση σχολείων.

Τὸ φωτεινὸ παράδειγμα τῶν ἁγίων Πατέρων μᾶς καθοδηγεῖ ἀπλανῶς στὸ σκοτάδι τῆς σημερινῆς ἐποχῆς, ὅπου τὰ πάντα κρίνονται καὶ κοσκινίζονται ἀπὸ τὴν τετράγωνη λογικὴ τοῦ μεταπρωτικοῦ ἀνθρώπου. Μᾶς διδάσκει ὅτι, ἡ κατανόηση τῶν λειτουργικῶν κειμένων δὲν εἶναι ζήτημα γλωσσικῆς ἀπλοποιήσεως, ἀλλὰ ἐρμηνευτικῆς ἐμβαθύνσεως, συνειδητῆς εὐλαβείας καὶ θείου φωτισμοῦ.

* * *

Οἱ σύγχρονοι Ἕλληνες εἴμαστε φορεῖς μακραίωνης παραδόσεως καὶ ἔχουμε μεγάλη εὐθύνη νὰ τὴν διατηρήσουμε. Καὶ μόνο γιὰ τὴν γλῶσσα μας, θὰ πρέπη νὰ θεωροῦμε τὸ γεγονὸς ὅτι γεννηθήκαμε Ἕλληνες ὡς μία μεγάλη δωρεὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτὸ δὲν ἀποτελεῖ καθόλου σωβινισμό. Ἀπλῶς ἀναγνωρίζουμε τὶς θεῖες δωρεές καὶ συνειδητοποιοῦμε τὴν εὐθύνη μας. Δὲν εἶναι καθόλου τυχαῖο, ὅπως ἰσχυρίζονται μερικοί, ὅτι τὸ Εὐαγγέλιο γράφτηκε στὴν Ἑλληνικὴ

γλώσσα. Γράφει σχετικά ο π. Γεώργιος Φλωρόφσκυ: «Υπήρχε τόσο λίγη “συμπωματικότητα” στην “έκλογή” της ελληνικής γλώσσας όση υπήρχε στο γεγονός ότι ή σωτηρία εκ των Ἰουδαίων ἐστίν (Ἰωάν. δ', 22)... Ἡ Ἐκκλησία στον καθορισμό των δογμάτων ἐξέφρασε τήν ἀποκάλυψη μέ τή γλώσσα τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας» (Δημιουργία καί Ἀπολύτρωση, σ. 35-6). Εἶναι φανερό ότι ἡ γλώσσα πού χρησιμοποιεῖ ἡ Ἐκκλησία μας ἐπί τόσους αἰῶνες στήν Λατρεία εἶναι ἡ καλύτερη γιά νά ἀποδώσει τὰ λειτουργικά κείμενα, λόγω τῆς ἱεροπρεπείας, τῆς ἀκριθείας καί τῆς λογικότητός της (θέματα πού ἡ ἀνάλυσή τους ξεφεύγει ἀπό τὰ ὅρια τοῦ μικροῦ αὐτοῦ ἀρθρου).

Οἱ μεταφράσεις στίς ξένες γλώσσες εἶναι ἀπαραίτητο φυσικά νά γίνουν, παρόλη τήν ἀναπόφευκτη φθορά καί πτώχευση πού ἐπέρχεται. Καί στίς περιπτώσεις ὁμως αὐτές, ὁ μεταφραστής θά πρέπει νά μὴν ἀρκῆται στήν κατά τὸ δυνατόν τελειότερη ἀνθρώπινη γνώση, ἀλλά νά ἐμφορῆται ἀπὸ τὸ ἴδιο Ἅγιο Πνεῦμα πού εἶχαν οἱ Πατέρες οἱ ὅποιοι συνέγραψαν τίς θεῖες Λειτουργίες, ὥστε νά μὴν ἀδικήσουν τὸ κείμενο καί τοὺς πιστοὺς. Ὅσο γιά τήν μεταγλώττιση στή νέα ἑλληνική (πού σημειωτέον εἶναι πολὺ πλησιέστερη στή λειτουργική γλώσσα ἀπ' ὅ,τι οἱ σλαβικές γλώσσες στὰ ἀρχαῖα σλαβονικά), θεωροῦμε ὅτι εἶναι ὄχι μόνο περιττὴ ἀλλὰ καί πολὺ ἐπιζήμια.

Ἔχει ἀποδειχθῆ ὅτι οἱ Πατέρες τοῦ Δ' αἰῶνος, οἱ ὅποιοι καί συνέγραψαν τίς ἱερές Λειτουργίες πού τελοῦμε μέχρι σήμερα, δὲν χρησιμοποίησαν τὴν δημώδη γλώσσα τοῦ καιροῦ τους ἀλλὰ ἐπέλεξαν συνειδητὰ, τόσο γιά τὴν κηρυγματικὴ ὅσο καί (πολὺ περισσότερο) γιά τὴν λειτουργικὴ γλώσσα, τὴν ἀρχαιότερη γλωσσικὴ ἔκφραση. Ὁ λόγος, γιά τὸν ὅποιο οἱ ἅγιοι Πατέρες ἔκαναν αὐτὴ τὴν ἐπιλογή, δὲν ἦταν τόσο ἡ ἀνωτερότητα τῆς γλωσσικῆς αὐτῆς ἐκφράσεως (διότι

καί ἡ τότε ὁμιλουμένη δὲν εἶχε χάσει ὅπως ἡ νεοελληνικὴ τὸ ἀπαρέμφοτο καί τὴ μετοχή, καί συνεπῶς διατηροῦσε τὴν ἀκριβεία, λιτότητα καί σαφήνειά της). Πιστεύουμε πὼς ὁ κυριώτερος λόγος εἶναι ὅτι ἤθελαν νά προσδώσουν μιὰ ἱεροπρέπεια στὰ λειτουργικά κείμενα μέ ἓναν γλωσσικὸ τύπο πού δὲν ἐχρησιμοποιεῖτο γιά τίς ὑποθέσεις τῆς ἀπλῆς καθημερινότητος. Καί αὐτὸ εἶναι κάτι πού θά πρέπει νά λάβουν σοβαρὰ ὑπ' ὄψιν τους οἱ σημερινοὶ ὀπαδοὶ τῆς μεταγλωττίσεως, ἂν δὲν θέλουν νά δημιουργοῦν ἀνεπιθύμητους συνειρμούς στοὺς πιστοὺς, καί νά τοὺς προξενοῦν διάσπαση καί εὐθυμία μέσα στον ἱερὸ Ναό! Κατὰ τὴν ἔκφραση τοῦ Γέροντος Σωφρονίου, θά γεννῶνται «ἐν τῇ ψυχῇ καί τῷ νοί τῶν παρευρισκομένων ἀντιδράσεις κατωτέρου ἐπιπέδου» (Ὁψόμεθα τὸν Θεόν, σελ. 376).

* * *

Ἐὰν ἡ σημερινὴ τάση μεταγλωττίσεως καί ἀπλοποιήσεως τῶν πάντων ὑπῆρχε στὰ χρόνια τῶν μεγάλων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, μποροῦμε βέβαια νά ὑποθέσουμε, ἀπὸ ὅσα προαναφέρθηκαν, ὅτι θά εἶχε καταδικασθῆ. Ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος ἴσως θά ἐπανάλαμβανε: «Οὐδὲ σοφίας ἀνθρωπίνης δεῖται ἡ θεία Γραφή πρὸς τὴν κατανόησιν τῶν γεγραμμένων, ἀλλὰ τῆς τοῦ Πνεύματος ἀποκαλύψεως» (PG 53, 175). Τὸ ἅγιο Πνεῦμα ὁμως δὲν λείπει ποτὲ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Ἔτσι, καί οἱ σύγχρονοι θεοφόροι Πατέρες καί φωτισμένοι Γέροντες ἔχουν ἐκφρασθῆ ἤδη γιά τὸ θέμα αὐτό.

Ὁ μακαριστὸς Γέροντας Σωφρόνιος, στὸ γνωστὸ κεφάλαιο «Περὶ τῆς λειτουργικῆς γλώσσης» τοῦ βιβλίου του Ἁψόμεθα τὸν Θεόν, ἀναιρεῖ μὲ κατηγορηματικὸ τρόπο τοὺς «ἄτοπους ἰσχυρισμούς περὶ τοῦ δῆθεν ἀκατανοήτου» τῆς λειτουργικῆς ἑλληνικῆς γλώσσας, καί καλεῖ νά μείνουμε πιστοὶ σ' αὐτήν. Λέγει μεταξὺ ἄλλων ὁ Ρῶσος(!) αὐτὸς Πατήρ: «Ἡ Λειτουργία, ὡς τὸ κορυφαῖον

μέσον αναφορᾶς τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεόν, εἶναι φυσικὸν νὰ ἔχη ὡς ἐκφραστικὸν ὄργανον τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν τελειότεραν γλῶσσαν (ἐνν. τὴν ἀρχαία ἑλληνική)... Ἡ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον χρησιμοποιηθεῖσα καὶ καθαγιασθεῖσα γλῶσσα τῆς θείας Λειτουργίας... εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀντικατασταθῇ ἄνευ οὐσιώδους βλάβης αὐτῆς ταύτης τῆς λατρείας».

Ἐπιμαρτυροῦντες τὸν ἅγιον Παῖσιος ἦταν καὶ αὐτὸς σαφῶς ἀντίθετος μὲ τὴ σημερινή «λειτουργική ἀναγέννηση». Ἐλεγε ὅτι μὲ τὶς μεταφράσεις τῶν λειτουργικῶν κειμένων θὰ ἀποκοπῆ ὁ λαὸς μας ἀπὸ τὴ γλῶσσα τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῶν Πατέρων, καὶ ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀποδοθοῦν πλήρως οἱ ὅροι καὶ οἱ ἔννοιες τῶν κειμένων αὐτῶν στὴ δημοτικὴ, πολὺ περισσότερο ἀπὸ μὴ ἁγίους. Ἀναφέρουμε ἐνδεικτικὰ ὅτι, ὅταν τὸ 1982 ἐπρόκειτο νὰ κυκλοφορήσῃ τὸ βιβλίο τοῦ Ἱερομονάχου Γρηγορίου *Ἡ Θεία Λειτουργία, Σχόλια*, ὁ Γέροντας δὲν ἐπέτρεψε νὰ τυπωθῇ παράλληλα καὶ ἡ ἐτοιμασμένη μετάφραση τῆς θείας Λειτουργίας, ὡς ἀπλὸ ἐρμηνευτικὸ δοῆθημα, διότι αὐτῆ, ἔλεγε, «μπορεῖ κάποτε νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς ἀφορμὴ γιὰ μεταφράσεις στὰ λειτουργικὰ κείμενα»! Τί θὰ ἔλεγε ἄραγε ἂν ζοῦσε σήμερα;

Ἐπιμαρτυροῦντες τὸν ἅγιον Πορφύριος, ἐνῶ ἦταν τελειόφοιτος μὲ τὸν ἅγιον Δημιτρίου, χάρις τὸν ζῆλο καὶ τὴν ἀγάπη του γιὰ τὰ λειτουργικὰ κείμενα, ἔμαθε ἀνάγνωση καὶ θεολογία ἀπὸ τὴν Ἁγία Γραφή (τῆς ὁποίας πολλὰ κεφάλαια εἶχε ἀποστηθίσει), τὴν Παρακλητικὴ καὶ τὰ Μηναῖα. Ἐφτάσε νὰ γίνῃ δοχεῖο τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ ξεπεράσῃ στὴ σοφία πολλοὺς θεολόγους καὶ ἐπιστήμονες. Συνιστοῦσε τὴν προσεκτικὴ καὶ διαρκὴ μελέτη τῶν ἁγιογραφικῶν καὶ ὑμνολογικῶν κειμένων, τὴν χρῆση τοῦ λεξικοῦ καὶ τὴ σύγκριση μὲ ἄλλα τροπάρια, γιὰ τὴν ἀνεύρεση τῆς ἔννοιας μᾶς ἄγνω-

στης λέξης. Καὶ βέβαια, παρ' ὅλη τὴν εὐρύτητα τοῦ πνεύματός του, ποτὲ δὲν μίλησε γιὰ ἀνάγκη μεταφράσεως τῶν λειτουργικῶν κειμένων.

Πολὺ σωστὰ ἔχει παρατηρηθῆ ὅτι «ἡ λειτουργικὴ ἀναγέννηση εἶναι ἀπότοκος τῆς πνευματικῆς ἀναγεννήσεως τοῦ πιστοῦ καὶ καθόλου ὑπόθεση Συνεδρίων, Σεμιναρίων καὶ Ἐπιτροπῶν. Τελεσιουργεῖται σὺν ἑνδον τῆς καρδίας τοῦ πιστοῦ κατόπιν πνευματικοῦ μόχθου καὶ ἐσωτερικῶν στεναγμῶν, συννεπικουρούσης βεβαίως ἀπαραιτήτως καὶ τῆς θείας Χάριτος». Στὴν θεία Λειτουργία «κατανοοῦμε», μὲ τὴν πατερικὴ σημασιολογικὴ ἐκδοχὴ τῆς λέξεως, τόσο ὅσο μᾶς ἐπιτρέπει ἡ καθόλου πνευματικὴ κατάστασή μας. Ἐπομένως τὸ καιρίως ζητούμενο γιὰ τὴ λειτουργικὴ ἀναγέννηση εἶναι ἡ διὰ τῆς μετανοίας καὶ τηρήσεως τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ προσωπικὴ μας ἀναγέννηση» (Σχοινᾶς, ἔνθ' ἄν., σ. 47 καὶ 110). Καὶ ἡ ποιμαντικὴ προσπάθεια τῆς Ἐκκλησίας σὲ αὐτὴ τὴν ἀναγέννηση τῶν πιστῶν θὰ πρέπει κυρίως νὰ στοχεύῃ.

* * *

Συνοψίζοντας, θεωροῦμε ὅτι τὸ θέμα τῆς μεταγλωττίσεως τῶν κειμένων στὴν θεία Λατρεία εἶναι πολὺ σοβαρό, διότι, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ σύγχυση καὶ τὴν ἀπώλεια τῆς ἱεροπρέπειας ποὺ προξενεῖται, θραύεται ὀριστικὰ ἡ μακροαίωνα συνέχεια τῆς λειτουργικῆς γλώσσας, μὲ τεράστιες ἀρνητικὲς συνέπειες. Καὶ εἶναι ἐντυπωσιακὸ ὅτι τὸ ὅλο κίνημα «λειτουργικῆς ἀναγεννήσεως» δὲν ξεκινᾷ ἀπὸ τὸν ἀπλὸ λαὸ (γιὰ χάρις τοῦ ὁποίου ὑποτίθεται ὅτι γίνεται), ἀλλὰ ἀπὸ κάποιους καθηγητὲς, ἱερεῖς καὶ ἐπισκόπους. Μποροῦν λοιπὸν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ νὰ στεροῦν τὸ δικαίωμα ἀπὸ τὸ ἐκκλησίασμα νὰ δοξολογήσῃ, νὰ εὐχαριστήσῃ καὶ νὰ ἰκετεύσῃ τὸν Τριαδικὸ Θεό, μὲ τὶς ἴδιες λέξεις ποὺ χρησιμοποίησαν ὅλοι οἱ θεοφόροι Πατέρες μας; Πολὺ φοβοῦμαστε ὅτι θὰ ὀδη-

γήσουν με τὸν τρόπο αὐτὸ σὲ διχασμὸ τὸ ἐκκλησιαστικὸ πλήρωμα.

Ὁ ἀπλὸς λαὸς στὴν πλειονότητά του δὲν ἐπιθυμεῖ τίς μεταφράσεις, ἔστω καὶ ἂν δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ καταλάβῃ καλὰ τὰ λειτουργικὰ κείμενα. Εἶναι χαρακτηριστικὸ ὅτι ἡ ἐγκύκλιος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, πού ὤριζε νὰ διαβάξεται τὸ Εὐαγγέλιο καὶ μεταφρασμένο στὴν θεία Λειτουργία, δὲν στάθηκε δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῇ λόγω τῆς ἀντιδράσεως τοῦ κόσμου.

Ἕνα ἄλλο πρακτικὸ ζήτημα, στοῦ ὁποῖο ἴσως δὲν ἔχει δοθῆ ἡ ἀπαιτούμενη προσοχή, εἶναι ὅτι, ἅπαξ καὶ ἀνοίξη ἡ θύρα γιὰ τίς μεταφραστικὲς προσπάθειες, θὰ ἀρχίσῃ ἀμέσως καὶ ὁ ἀνταγωνισμὸς καὶ διχασμὸς μεταξὺ τῶν ἐπιδόξων μεταφραστῶν. Ἦδη σὲ μία Μητρόπολη εἶναι γνωστὸ ὅτι κυκλοφοροῦν δύο μεταφράσεις τῆς Θείας Λειτουργίας, μὲ πολλὰ καὶ μεγάλες διαφορὰς μεταξὺ τους. Ἀλλὰ ἀκόμη καὶ μία μετάφραση νὰ ἐπικρατοῦσε σὲ ὅλο τὸν ἐλληνικὸ χῶρο –πρᾶγμα ἀδύνατον–, μετὰ ἀπὸ παρέλευση μιᾶς δεκαετίας περίπου θὰ ἐθεωρεῖτο πλέον ξεπερασμένη, σύμφωνα μὲ τὰ κριτήρια τῶν ὀπαδῶν τῆς μεταγλώττισης, λόγω τῆς ἐξέλιξης τῆς γλώσσας. Καὶ εἶναι ἀπρόβλεπτες ὅλες οἱ συνέπειες τῆς ἀπώλειας τῆς καθιερωμένης λειτουργικῆς γλώσσας, τὴν ὁποία θέλει νὰ ἐπιφέρει ὁ οὐ κατ' ἐπίγνωσιν μεταρρυθμιστικὸς ζήλος.

Μὲ ἀφορμὴ τὴν ἀναφορὰ τῶν δύο ἀνωτέρω μεταφράσεων τῆς Θείας Λειτουργίας, ἀναφέρουμε μὲ πολλὴ λύπη μας, ὅτι σ' αὐτὲς (καθὼς καὶ σὲ ἄλλες μεταφράσεις λειτουργικῶν καὶ ἁγιογραφικῶν κειμένων τῆς ἴδιας Μητροπόλεως) ὑπάρχουν δυστυχῶς πολλὰ καὶ σοβαρότατα λάθη. Ἡ ὑπόδειξή τους ξεφεύγει ἀπὸ τὰ ὅρια τοῦ παρόντος ἄρθρου. Θεωροῦμε ὅμως ὅτι τὸ σοβαρότερο λάθος εἶναι αὐτὴ ἡ ὅλη τάση γιὰ μεταγλώττιση τῶν ἱερῶν κειμένων (διότι τὰ ἐπὶ μέρους

γραμματικά, συντακτικά, τυπογραφικά, παρανοήσεως, ἢ καὶ θεολογικά, λάθη μπορεῖ κάποτε νὰ διορθωθοῦν).

Τὸ θλιβερότερο ὅμως στὴν προκειμένη περίπτωση εἶναι ὅτι οἱ ἐν λόγω μεταφράσεις ἐπιβάλλονται νὰ τελοῦνται ἀπὸ τοὺς Ἱερεῖς τῆς Μητροπόλεως. Καὶ βέβαια δὲν ρωτήθηκε καθόλου τὸ πλήρωμα τῶν πιστῶν. Δικαιολογημένα λοιπὸν τίθεται τὸ ἐρώτημα: Γιὰ ἓνα τόσο σοβαρὸ θέμα δὲν θὰ ἔπρεπε πρῶτα νὰ πάρῃ ἀπόφαση ἡ Ἐκκλησία συνοδικῶς (ἂν ὄχι Πανορθόδοξη Σύνοδος, τουλάχιστον τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, ἢ ἔστω ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος); Μπορεῖ ὁ καθένας πού θεωρεῖ ἀκατανόητη καὶ ξεπερασμένη τὴ λειτουργικὴ γλώσσα νὰ συντάσῃ μία μετάφραση καὶ νὰ τὴν ἐκδίδῃ; Ὅπωςδήποτε αὐτὸ εἶναι θέμα πού ὑπερβαίνει τὰ στενὰ ὅρια μιᾶς Μητροπόλεως καὶ ἀφορᾷ ὅλους τοὺς Ὁρθόδοξους Ἕλληνες.

Στὴν ἱστορία τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας παρουσιάστηκαν ἀνάλογα φαινόμενα, τὸ 1834 (ὅταν ἡ Βιβλικὴ Ἑταιρεία ἐξέδωσε τὴν Ἁγία Γραφή σὲ μετάφραση τοῦ Νεοφύτου Βάμβδα) καὶ τὸ 1901 (τὰ λεγόμενα *Εὐαγγελικά*). Καὶ στὶς δύο περιπτώσεις ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀπέρριψε τίς μεταφράσεις. Ἡ σχετικὴ ἀπόφαση πέρασε στοῦ ἐλληνικοῦ Συνταγμα τοῦ 1911 (ἄρθρο 2, παράγρ. 2) καὶ τροποποιήθηκε στὴν ἀναθεώρηση τοῦ Συντάγματος τὸ 1976 ὡς ἐξῆς: «Τὸ κείμενο τῆς Ἁγίας Γραφῆς τηρεῖται ἀναλλοίωτο. Ἡ ἐπίσημη μετάφραση σὲ ἄλλο γλωσσικὸ τύπο ἀπαγορεύεται χωρὶς τὴν ἔγκριση τῆς ἀτοκέφαλῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας στὴν Κωνσταντινούπολη» (ἄρθρο 3, παράγρ. 3). Τί περισσότερο χρειάζεται γιὰ νὰ πεισθοῦν γιὰ τὴν ἔλλειψη νομιμότητος ὅσοι προβαίνουν σὲ αὐθαίρετες μεταφράσεις (ὄχι μόνο τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἀλλὰ καὶ τῆς θείας Λειτουργίας καὶ τῶν ἄλλων ἱερῶν κειμένων),

τις ἐκδίδουν καί, τὸ χειρότερο, τὶς ἐπιβάλλουν;

Μὲ πόνο ψυχῆς παρακαλοῦμε τὴν Ἱερὰ Σύνοδο νὰ λάβῃ κάποια ἀπόφαση πού θὰ θέσῃ τέρμα στὴν ἐκκλησιαστικὴ αὐτὴ ἀναρχία καὶ θὰ πάρῃ μίᾶ ξεκάθαρη θέσῃ στὴν ὀλοένα αὐξανόμενη τάση μεταγλωττίσεως τῶν λειτουργικῶν κειμένων. Ἐξ ἀποσυρθῆ κάθε εἶδους μετάφραση ἀπὸ τὴν θεία Λατρεία, καὶ ἄς χρησιμοποιηθῆ μόνο ὡς ἐρμηνευτικὸ βοήθημα στὸ κήρυγμα καὶ τὴν κατήχηση. Ἡ ἐγκατάλειψη τῆς λειτουργικῆς γλώσσας, μὲ τὴν ὁποία προσευχήθηκαν ὅλοι οἱ ἅγιοι Πατέρες μας, στὴν θεία Λατρεία –ὅπου εἶναι ἡ τελευταία περιοχὴ ζωντανῆς χρή-

σεῶς τῆς– θὰ σημάνῃ τὴν ὀριστικὴ ἀποκοπὴ τῶν συγχρόνων Ἑλλήνων ἀπὸ τὶς ρίζες τῆς παραδόσεώς μας, μὲ τεράστιες ἀρνητικὲς συνέπειες. Ἡ εὐθύνη ὅλων μας εἶναι μεγάλη.

Ἐπομένως οἱ κατωτέρω Ἁγιορεῖτες Ἱερομόναχοι μὲ τὶς συνοδεῖες τους:

- Ἱερομόναχος Γρηγόριος, Ἱερὸν Κελλίον Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, Καρυές
- Ἱερομόναχος Ἀρσένιος, Ἱερὸν Κελλίον Γενεσίου τῆς Θεοτόκου «Παναγούδα», Καρυές
- Ἱερομόναχος Εὐθύμιος, Ἱερὰ Καλύβη Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, Καψάλα

Ἡ ἀδιάκριτη ἀγάπη ἀχρηστεύει τὰ παιδιά*

Ἔχω προσέξει ὅτι τὰ σημερινὰ παιδιά, ἰδίως αὐτὰ πού σπουδάζουν, παθαίνουν ζημιὰ ἀπὸ τὰ σπίτια τους. Ἐνῶ εἶναι καλὰ παιδιά, ἀχρηστεύονται. Δέν σκέφτονται ἔχουν μίᾶ ἀναισθησία. Τὰ χαραμίζουν, τὰ χαλοῦν οἱ γονεῖς. Ἐπειδὴ οἱ γονεῖς πέρρασαν δύσκολα χρόνια, θέλουν τὰ παιδιά τους νὰ μὴ στερηθοῦν ἐκεῖνο, νὰ μὴ στερηθοῦν τὸ ἄλλο. Δέν καλλιεργοῦν τὸ φιλότιμο στὰ παιδιά, ὥστε νὰ χαίρονται ὅταν στεροῦνται. Φυσικὰ μὲ καλὸ λογισμό τὸ κάνουν. Τὸ νὰ τὰ στερῆσουν ἀπὸ κάτι, χωρὶς τὰ παιδιά νὰ τὸ καταλαβαίνουν, εἶναι βάρβαρο. Ἀλλὰ νὰ τὰ βοηθήσουν νὰ ἀποκτήσουν μοναχικὴ συνείδηση καὶ μόνον νὰ χαίρωνται πού στεροῦνται κάτι, αὐτὸ εἶναι πολὺ καλὸ. Τώρα μὲ τὴν καλωσύνη τους, μὲ τὴν ἀδιάκριτη καλωσύνη τους, τὰ ἀποβλακώνουν. Τὰ συνηθίζουν νὰ τοὺς τὰ πηγαίνουν ὅλα στὸ χέρι, ἀκόμη καὶ τὸ νερό, γιὰ νὰ διαβάσουν καὶ νὰ μὴ χασομερήσουν, καὶ τὰ ἀχρηστεύουν, καὶ τὰ ἀγόρια καὶ τὰ κορίτσια. Ἐπειτα τὰ παιδιά, καὶ ὅταν δέν διαβάσουν, τὰ θέλουν ὅλα στὸ χέρι. Καὶ τὸ κακό ἀρχίζει ἀπὸ τὶς μανάδες. «Ἐσύ, παιδί μου, νὰ διαβάσης. Ἐγὼ θὰ σοῦ φέρω καὶ τὶς κάλτσες, θὰ σοῦ πλύνω καὶ τὰ πόδια. Πάρε τὸ γλυκό, πάρε τὸν καφέ!» Καὶ δέν καταλαβαίνουν τὰ παιδιά πόσο κουρασμένη εἶναι ἡ μάνα πού τὰ προσφέρει ὅλα αὐτὰ, ἐπειδὴ δέν κοπιάζουν. Μετὰ ἀρχίζουν μιᾶς χρήσεως πιάτα, μιᾶς χρήσεως ροῦχα, πίτσες νὰ τρώνε –οὔτε νὰ τὶς τυλίγουν στὸ χαρτί δέν ξέρουν!... Ἐτσι γίνονται τελείως ἀχρηστοὶ ἄνθρωποι. Βαριοῦνται μετὰ πού ζοῦν. Τὸ κορδόνι τους νὰ λυθῆ, «μάνα, νὰ μοῦ δέσης τὸ κορδόνι», λένε! Τὸ πατᾶνε ἐν τῷ μεταξύ! Τέτοια παιδιά τί προκοπὴ νὰ κάνουν; Αὐτὰ οὔτε γιὰ γάμο οὔτε γιὰ καλογερικὴ κάνουν. Γι' αὐτὸ λέω στίς μητέρες: «Μὴν ἀφήνετε τὰ παιδιά νὰ διαβάζουν ὅλη μέρα. Διαβάζουν-διαβάζουν, ζαλίζονται. Νὰ κάνουν ἓνα τέταρτο, μισή ὥρα διακοπὴ, γιὰ νὰ κάνουν καὶ καμμιά δουλίτσα στὸ σπίτι, γιὰ νὰ ξεζαλίζονται καὶ λίγο».

* Ἀπὸ τὸ βιβλίο: Γέροντος Παΐσιου Ἁγιορείτου *Λόγοι Α'*, *Μὲ πόνο καὶ ἀγάπη γιὰ τὸν σύγχρονο ἄνθρωπο*, ἔκδ. Ἱερὸν Ἡσυχαστήριον «Εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης ὁ Θεολόγος», Σουρωτὴ Θεσσαλονίκης, 2002, σσ. 243-244.

**ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΙ ΤΗΣ «ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΞΕΛΙΞΕΩΣ»**

του Ἱερομονάχου Λουκᾶ Γρηγοριάτου
Ἱατροῦ
(Ἐπιστολή πρὸς Ὁρθόδοξο ἀμερικανὸ ἱερέα)

Δ'

5. Ἡ ἐπιστήμη, ἀφορμὴ δοξολογία.

Αὐτὴ ἢ θεώρησις τῆς Δημιουργίας δέν ἀποκλείει τό ἐπιστημονικό ἐνδιαφέρον. Ἐάν μέ τήν ἀνθρώπινη σοφία πού μᾶς ἔχει προικίσει ὁ Θεός μάθουμε καί τό πῶς τῆς δημιουργίας, χαιρόμαστε δοξολογικά καί εὐχαριστιακά τό δῶρο τῆς Δημιουργίας χωρίς νά ἐκπίπτουμε στήν (ἀρχαιοελληνική) ὕβριν, δηλαδή τήν ἀλαζονεία. Ὁ Μέγας Βασίλειος στήν *Ἐρμηνεία στήν Ἐξαήμερο* ἀναλύει ἐπιστημονικά (μέ τίς δυνατότητες τῆς ἐποχῆς του) τήν δημιουργία τοῦ κόσμου. Βλέπει κανεῖς ὅτι μέ τήν ἐπιστήμη του δέν προσβάλλει τήν πίστι στόν Δημιουργό Θεό, ἀλλά μάλλον τήν ἐνισχύει. Θεοφόρος καί θεόπτης ὁ ἴδιος (εἶναι γνωστό τό περιστατικό πού ἀναφέρει ὁ ἀδελφός του ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης, ὅτι τόν εἶδε προσευχόμενο μέσα στήν δόξα τοῦ ἀκτίστου Φωτός), ἀνταποκρινόμενος στήν ἀνάγκη τῶν ἀνθρώπων προσφέρει τήν ἐπιστημονική ἀνάλυσι τῆς Ἐξαήμερου ὡς δοξολογία στόν ἀριστοτέχνη Δημιουργό Λόγο καί ὡς σωτήρια διδασκαλία στούς ἀνθρώπους. Μόνο ἓνας θεοφόρος ἄνθρωπος σάν τόν Μ. Βασίλειο μπορεῖ νά γράψῃ γιά τόν Δημιουργό Θεό τά ἀκόλουθα: «Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός. Ἡ μακαρία φύσις, ἡ ἀφθονος ἀγαθότης, τό ἀγαπητόν πᾶσι τοῖς λόγου μετειληφόσι, τό πολυπόθητον κάλλος, ἡ ἀρχή τῶν ὄντων, ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς, τό νοερόν φῶς, ἡ ἀπρόσιτος σοφία, οὗτος ἐποίησεν ἐν ἀρχῇ τόν οὐρανόν καί τήν γῆν»¹⁰. Καί αὐτά ἀπό προσωπική ἐμπειρία Θεοῦ!

Ἡ ἐπιστήμη λοιπόν, ὅταν σέβεται τόν ἑαυτό της, δέν ἐμποδίζει τήν πίστι στόν Δημιουργό Θεό. Ὅταν π.χ. ἐγώ ὁ ἄνθρωπος νόμιζα ὅτι ὁ ἥλιος γυρίζει γύρω ἀπό τήν γῆ, πιστεύα ὅτι ἔτσι εἶχε τάξει ὁ Δημιουργός Θεός νά λειτουργοῦν τά οὐράνια σώματα. Τώρα πού μέ τήν ἐπιστήμη ἔμαθα ὅτι συμβαίνει τό ἀντίθετο, πιστεύω ὅτι ὁ Θεός εἶχε τάξει σωστά τήν λειτουργία τους ἀλλά ἐγώ τήν ἀγνοοῦσα. Τώρα πού ἔμαθα τό σωστό, χάρηκα περισσότερο καί Τόν δοξάζω γιά τήν καινούργια καί πιό σωστή γνῶσι μου. Τό ἐπιστημονικό λάθος μου (ἔστω καί ἂν ἦταν ἐνός Πτολεμαίου) δέν μέ ἐμπόδιζε νά πιστεύω στόν Δημιουργό. Ἡ διόρθωσις του (ἀπό τόν Κοπέρνικο καί τόν Γαλιλαῖο) δέν μέ ἐξωθεῖ νά Τόν ἀρνηθῶ. Ἀντίθετα, ψηλαφῶ τώρα πιό πολύ καί πιό καλά τά ἴχνη Του πάνω στήν Δημιουργία Του: «τά γάρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπό κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορᾶται, ἢ τε αἰδῖος αὐτοῦ δύναμις καί θεϊότης» (Ρωμ. 1, 20). Ἡ ἐπιστήμη, ὅταν δέν ξεφεύγει ἀπό τά ὄρια της, δέν μέ ἐμποδίζει νά πιστεύω στόν Δημιουργό. Ἀντίθετα, μέ βοηθεῖ νά ἀνιχνεύσω τήν παρουσία Του μέσα στά ἔργα Του.

6. Πίστις καί θεογνωσία.

Δέν συμβαίνει ὁμως τό ἴδιο, ἂν δέν πιστεύω σέ Δημιουργό Θεό. Ἄν προσέξῃ κανεῖς, θά παρατηρήσει ὅτι τό *νά βλέπω* τήν παρουσία τοῦ Δημιουργοῦ στήν κτίσι καί στήν λειτουργία της σημαίνει ὅτι *Τόν γνωρίζω, καί δέβαια ἐπειδὴ Αὐτός ὑπάρχει*. Τό

10. Μεγ. Βασιλείου, Ὁμιλία α' *Εἰς τήν Ἐξαήμερον*, 1, 2.

νά πιστεύω ἢ νά μή πιστεύω στόν Θεό, σημαίνει ὅτι ἔχω γνῶσι τοῦ Θεοῦ ἢ πάσχω ἀπό ἀγνωσία Του. Αὐτό πρέπει νά τό προσέξουμε ἰδιαίτερα. Ἡ πίστις ἢ ἡ ἀπιστία μου δέν εἶναι ἀπλῶς μία προτίμησις ἢ ἰδεολογική τοποθέτησις, ἕνα εἶδος ψυχολογικῆς ἀνάγκης ἢ πολιτιστικῆς ταυτότητος, ὅπως θά τό ἔβλεπαν πολλοί, ἀλλά στήν πραγματικότητα εἶναι βαθμός μετοχῆς ἢ μή μετοχῆς μου στήν ζωή τοῦ Θεοῦ καί ἐπομένως ἕνα πρῶτο στάδιο ἐπιγνώσεως τοῦ Θεοῦ. Σύμφωνα μέ τήν Ὁρθόδοξη γνωσιολογία, ἡ πίστις εἶναι ὑπερφυῆς καρπός τῆς ἀκτίστου θείας Χάριτος πού προσφέρεται στόν ἄνθρωπο, ὁ ὅποιος, ἄν τήν ἀποδεχθῆ καί τήν καλλιεργήσῃ, εἰσάγεται στήν πορεία τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Θεοῦ¹¹. Οἱ Ὁρθόδοξοι τονίζουμε ἰδιαίτερα αὐτό τό θέμα, ἐπειδή συχνά μία «πίστις σέ Θεό» ἐνδέχεται νά μή συνιστᾶ μετοχή στήν ζωή τοῦ Θεοῦ, ὅταν δηλαδή εἶναι μία διανοητική πίστις σέ ἄγνωστο, ἀπρόσωπο καί ἀπρόσιτο Θεό ἢ ὅταν συνιστᾶ ἰδεολογία καί δέν εἰσάγει τόν ἄνθρωπο στόν χῶρο τῆς θείας ζωῆς. Ἡ «πίστις» σέ ἄγνωστο καί ἀπρόσωπο νοήμονα Νοῦ, δέν εἶναι ἀπαραιτήτως καί θεογνωσία. Ἡ θεογνωσία εἶναι ἀσυγκρίτως πῶ οὐσιαστική ἀπό τήν πίστι σέ ἄγνωστο ἄνωτερο ὄν, τό ὅποιο ἔφερε στήν ὕπαρξι τόν κόσμο, ἔθεσε τούς νόμους τῆς λειτουργίας του καί σχεδίασε τήν διαδικασία τῆς ἐξελίξεώς του, ἀλλά συνεχίζει νά μᾶς εἶναι ἄγνωστο καί ἀπρόσιτο. Ἡ πίστις στόν Δημιουργό Θεό, Αὐτόν πού ἀναδημιούργησε τόν ἄνθρωπο μέ τήν Οἰκονομία Του καί τοῦ προσφέρει τό Σῶμα καί τό Αἷμα Του γιά νά τόν ὀδηγήσῃ στήν θέωσι, αὐτή ἢ πίστις εἰσάγει στήν ὁδό τῆς θεογνωσίας, ἐπειδή εἶναι πρᾶξις προσωπικῆς μετοχῆς στή ζωή ἑνός γνωστοῦ

σέ ἐμᾶς τρισυποστάτου προσωπικοῦ Θεοῦ.

Πληροφοροῦμαι γιά τήν δυσκολία πού ἔχουν οἱ ἐπώνυμοι ἀρνηταί τοῦ Θεοῦ νά δεχθῶν τήν ὕπαρξι ἑνός προσωπικοῦ Θεοῦ, παρότι δέν δυσκολεύονται νά θρησκεύουν σέ πάσης φύσεως ἐγκόσμους θεούς¹². Εἶναι μία τραγική πραγματικότητα! Ἐνῶ ὑπάρχει ὁ προσωπικός Θεός, ἀδυνατοῦμε νά Τόν ἰδοῦμε, νά Τόν αἰσθανθοῦμε, νά Τόν γευθοῦμε. Τόν ἀγνοοῦμε!

Τό τί σημαίνει νά ἔχουμε γνῶσι Θεοῦ καί τί σημαίνει νά πάσχουμε ἀπό ἀγνωσία Θεοῦ τό γνωρίζουμε ἐκ πείρας οἱ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί. Ἐχουμε τήν εὐλογία νά ζοῦμε κοινά σέ συγχρόνους Ἁγίους, ἐφάμιλλους τῶν παλαιῶν, οἱ ὅποιοι ἔχουν τήν ἐμπειρία τοῦ Θεοῦ. Συγκρίνοντας τήν ἀγνωσία πού ἔχει ὁ κόσμος μέ τήν γνῶσι πού ἔχουν αὐτοί οἱ Ἁγιοί, καταλαβαίνουμε τήν διαφορά. Τήν γνῶσι αὐτή τήν περιγράφει ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης: «Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὁ ἀκηκόαμεν, ὁ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὁ ἔθεασάμεθα καί αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περί τοῦ λόγου τῆς ζωῆς –καί ἡ ζωή ἐφανερώθη, καί ἐωράκαμεν καί μαρτυροῦμεν καί ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τήν ζωήν τήν αἰώνιον ἣτις ἦν πρὸς τόν πατέρα καί ἐφανερώθη ἡμῖν– ὁ ἐωράκαμεν καί ἀκηκόαμεν ἀπαγγέλλομεν καί ὑμῖν, ἵνα καί ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν· καί ἡ κοινωνία δέ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ Πατρός καί μετὰ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Α' Ἰω. 1, 1-3).

Μποροῦμε ἀπό τά λόγια τοῦ Εὐαγγελιστοῦ νά ἀντιληφθοῦμε ὅτι οἱ μάρτυρες τῆς παρουσίας τοῦ Ἐνανθρωπήσαντος Θεοῦ στόν κόσμο μας, οἱ Ἁγιοί τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, μέχρι σήμερα ἀδιαλείπτως παρόντες ἀνάμεσά μας, ἔχουν βιωματική γνῶσι

11. Ἁγ. Γρηγορίου Παλαμᾶ, Ὑπέρ τῶν ἱερῶς ἠσυχάζόντων, II, 3, 42. Βλ. ἐπίσης π. Ἰουστίνου Πόποβιτς, Ἡ γνωσιολογία τοῦ ἁγίου Ἰσαάκ τοῦ Σύρου, Θεσσαλονίκη 1980.

12. Κωστώφ Ἰωάννου, Ἀθεισμός., ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 112-115.

της αιωνίας ζωής του Θεού, η οποία γίνεται και δική τους αιωνία ζωή χάρις στην κοινωνία τους μαζί Του. Η αγνωσία του Θεού αντιθέτως, την οποία δυστυχώς πολ-

λοί πάσχουμε σε βαθμούς διαφόρους, σημαίνει και άκοινωνησία μαζί Του σε βαθμούς αναλόγους.

(Συνεχίζεται)

Η ΛΑΘΡΟΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΤΑΞΗΣ*

Λαθρομετανάστευση δεν υπάρχει μόνο στην Ελλάδα. Ειδικότερα όμως, σέ ό,τι αφορά την Ελλάδα, είναι ολοφάνερο ότι η λαθρομετανάστευση χρησιμοποιείται ταυτόχρονα και άνομολόγητα και ως γεωπολιτικό όπλο. Προφανής στόχος είναι η διαμόρφωση νέων δεδομένων στον ελληνικό χώρο, με τη μαζική εγκατάσταση ξένων πληθυσμών, που δεν έχουν καμία σχέση ή συνάφεια με τον Ελληνικό λαό.

Ο στόχος αυτός συνδέεται, συγκεκριμένα, με την επιδιωκόμενη από τις ΗΠΑ νέα γεωπολιτική τάξη στα Βαλκάνια και την επαναφορά της Τουρκίας στην Ευρώπη μέσω της υποστηριζόμενης από τις ΗΠΑ ένταξης της τελευταίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Συνδέεται επίσης, ειδικότερα, με τις νεο-Οθωμανικές φιλοδοξίες της Άγκυρας, που έχει κάθε λόγο να επιδιώκει τη διάσπαση της εθνικής συνοχής και την αποδυνάμωση της Ελλάδας. Δεν αποτελεί γι' αυτό έκπληξη τό γεγονός ότι η Άγκυρα αρνείται συστηματικά κάθε συνεργασία για τόν έλεγχο της λαθρομετανάστευσης από τό έδαφός της. Αντιθέτως, έχει καταστεί έφαλτήριο, αν όχι άμεσος συνεργός, ενός άσταμάτητου κύματος Μουσουλμάνων λαθρομεταναστών προς την Ελλάδα καίτην Ευρώπη. Ποϋ όδηγει αυτή η κατάσταση; Δεν χρειάζεται να είναι κανείς μάντις για ν' αντιληφθεί ότι η άνεξέλεγκτη λαθρομετανάστευση, αλλά και η περίεργη άνοχή που έχει επιδειχθεί μέχρι τώρα από τό κράτος και έξακολουθει άνευθύνως να επιδεικνύεται από Έλληνικές πολιτικές ήγεσίες και δυνάμεις, όδηγει σταδιακά στην πλήρη άλλοτρίωση της Ελλάδος και στην καταστροφή της ως έθνους και έθνικου κράτους.

Η Παρακαταθήκη στό Διαδίκτυο φιλοξενείται

στόν Διαδικτυακό Τόπο

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΛΟΓΟΣ στή διεύθυνση

www.orthodoxnet.gr

Συνιστοϋμε επίσης την επίσκεψη στην ίστοσελίδα:

www.orthros.org

* Από τό σημαντικό κείμενο-διακήρυξη της «Πανελλήνιας Έπιτροπής Άγώνα για τόν Έλεγχο της Λαθρομετανάστευσης» (Π.Ε.Α.Ε.Λ.), τό όποιο έξεδόθη στην Άθήνα στίς 24 Σεπτεμβρίου 2009. Υπογράφεται από άνθρώπους του πνεύματος και της τέχνης και βρίσκεται άναρτημένο στην ίστοσελίδα www.antibaro.gr/node/998

ΕΘΝΙΚΗ ΜΝΗΜΗ

ΜΝΗΜΗ '21*

«Εἰς τὰ ἴδια μιτερίζια τοῦ Λεωνίδα»

Σπουδάσατε, λοιπόν, ἀδελφοί μου! Σπουδάσατε νά μάθητε τήν ἀγρίαν ζωήν, ἡ ὁποία γεννᾷ ἀληθινά, καί ἀνδρεῖα παλληκάρια, καθότι αὐτή ἔχει διά γνήσια παιδιά της τήν σκληραγωγίαν, τούς κόπους, τούς μόχθους, τήν πείναν, τήν δίψαν, τό τζαροῦχι εἰς τό ποδάρι ἡμέραν καί νύκτα, καί τό σπαθί, καί τό τουφέκι εἰς τόν ὄμιον, καθώς τό ἐφοροῦσαν καί οἱ παλαιοί καί νέοι καπεταναραῖοι μας, καί τό φοροῦν ἀκόμη, καί ἐπειπατοῦσαν χειμῶνά τε καί καλοκαῖρι εἰς τά βουνά, καί εἰς ταῖς σπηλιαῖς, διά νά φυλάξουν τήν ἐλευθερίαν τους, καί νά μήν ὑποταχθοῦν εἰς τόν βαρβαρικόν ζυγόν τῶν Ὀθωμανῶν.

«Ἡ κατάρα τοῦ γένους νά μή λείψῃ ἀπό τὰς κεφαλὰς τῶν τοιούτων»**

Ἔ! δύστυχοι, ἀλλοίμονον! τί στοχάζεσθε, καί τί λέγετε ἐσεῖς, ὡς μανθάνομεν; Ὅτι τάχα σεῖς αὐτοῦ τά ἔχετε τετριασμένα μέ τούς τούρκους, καί ζητετε καλά. Ἄ! οὐαί τῆς ἀγνοσίας σας! Ὅποιος ἀπό τούς Ἑλληνας Ρωμαίους τό λέγει αὐτό, καί τό στοχάζεται ὡς ἀληθινόν, αὐτός εἶναι φανερός ἐχθρός τοῦ γένους, καί τόν τοιοῦτον δέν πρέπει νά τόν ξεχωρίσωμεν ἀπό τούς τούρκους. Μή βλέπετε, ὅτι ἔχει ὄνομα χριστιανικόν, ἀλλ' ἀποβλέψατε εἰς τὰς ἰδέας του ὅπου εἶναι οἱ τούρκιες. Λοιπόν δικαίως, ἀδελφοί! τούς τοιούτους ὅπου τούς εὗρητε παιδεύσατέ τους ἀνηλεῶς, καί δέν εἶναι σφάλμα, οὐδέ κα-

τηγορία, οὐδέ ἀμάρτημα, ἀλλά διόρθωσις, καί ποινή τῆς πατρίδος μάλιστα. Τί φρονῶσιν οἱ τάλανες; Τί λέγουν οἱ δύστυχοι; Ἄν ζῶσι πενήντα ἢ ἑκατόν ἄνθρωποι καλά σήμερον ὑπό τήν ἐξουσίαν τῶν Ὀθωμανῶν, οἱ λοιποὶ ἀδελφοί μας τί δοκιμάζουν, ἢ τί παθαίνουν, ἄραγε δέν τά βλέπουσιν, ἢ δέν τά ἀκούουσι! Βέβαια καί τά βλέπουσι, καί τά ἀκούουσι, καί τά ἠξεύρουσιν, ὅμως συζῶσι μιὰρῶς μαζή μέ τούς τυράννους, καί συνθρέφονται κοινῶς ἀπό τὰ ἀθῶα αἵματα τῶν πτωχῶν Ἑλλήνων. ὦ, Θεέ μου! πῶς ὑποφέρει ἡ δικαιοσύνη σου τούς τοιούτους, καί δέν προστάξεις τήν γῆν νά ἀνοίξῃ καί νά τούς καταπίῃ ὡς τόν Δαθάν, καί Ἀδειρών, ἢ νά σκάσωσιν, ὡς ὁ Ζάν ἐκεῖνος ὁ πλησιάσας εἰς τήν κιβωτόν; Ἡ κατάρα τοῦ γένους νά μή λείψῃ ἀπό τὰς κεφαλὰς τῶν τοιούτων, καί γεννηθήτωσαν ὡσεὶ χόρτος δωματίων, ὅς πρό τοῦ ἐκσπασθῆναι ἐξηράνθη, οὗ οὐκ ἐπλήρωσε τήν χεῖρα αὐτοῦ ὁ θερίζων, καί τόν κόλπον αὐτοῦ ὁ τά δράγματα συλλέγων. Διά τοῦτο, ἀδελφοί! ὅσοι εἴσθε ἀληθεῖς χριστιανοί, καί εἴσθε ποτισμένοι ἀπό τό πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας, καί τοῦ πατριωτισμοῦ, νά μή τούς συναναστρέψῃσθε τούς τοιούτους τελείως, ἀλλά νά τούς ἀποστρέψῃσθε, καί νά τούς κυνηγᾶτε μακρῶς, καί ἐσεῖς μήν ἀλλάζετε γνώμην, καί μή γελασθῆτε, καί ἀφήσητε τόν δρόμον, ὅπου τρέχετε, ἀλλά σπουδάσατε νά ἐλευθερωθῶμεν ἀπό τὰ τυραννικά χέρια, καί νά τιμηθῶμεν ἀπό ὅλα τὰ γένη, ὡς ἔκγονοι τῶν παλαιῶν ἡρώων πατέρων μας.

* Ἀπό τό βιβλίον τοῦ Κώστα Σαρδελῆ, *Τό Ἀνθολόγιον τῆς Λευτεριᾶς, Λόγος καί Λογοτεχνία τῶν Καπεταναίων*, ἐκδ. Φιλιππότη, Ἀθήνα 1984, σσ. 226 καί 228-229. Ἐδῶ ὀμιλεῖ ὁ Ἰωάννης Οἰκονόμου Λαρισαῖος.

** Ἀφιερῶνεται στοὺς προσκυνημένους τῆς σήμερον.

ΠΡΟΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΙΝ

Ο «ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟΣ» ΤΟΥ κ. ΝΤΑΒΟΥΤΟΓΛΟΥ*

της Κύρας ᾽Αδάμ, δημοσιογράφου

Καθώς ἡ κυβέρνηση Παπανδρέου ζεσταίνεται καί πάλι τίς μηχανές γιά μιὰ συνολική, τεχνική καί πολιτική συζήτηση μέ τήν Τουρκία, τό ἐνδιαφέρον στρέφεται, ὅπως εἶναι φυσικό, καί στόν Τοῦρκο συνομιλητή, δηλαδή τόν ὑπουργό Ἐξωτερικῶν Ἀχμέτ Νταβούτογλου.

Ὁ ἐξωκοινοβουλευτικός ὑπουργός Ἐξω-

τερικῶν (σ.σ. κάτι τό πρωτοφανές γιά τά τουρκικά πολιτικά πράγματα) ἔχει διαμορφώσει πολύ συγκεκριμένη θέση γιά τόν περιφερειακό καί παγκόσμιο ρόλο τῆς Τουρκίας, μέσα στό πλαίσιο μιᾶς «νέας παγκόσμιας τάξης», ὅπως τήν ὀριοθέτησε ὁ ἴδιος ὁ κ. Νταβούτογλου στήν κεκλεισμένων τῶν θυρῶν ὁμιλία του στό «συνέδριο πρέσβε-

**Μίκης Θεοδοράκης
ΕΙΝΑΙ ΝΤΡΟΠΗ***

Διαβάζω στόν Τύπο ὅτι σέ λίγο θά ἐγκατασταθεῖ ἓνα «Διευθυντήριο» στή χώρα μας, πού οὐσιαστικά θά μᾶς κυβερνᾷ μέ δικτατορικό τρόπο. Τά μέλη του θά παίρνουν μόνα τους ὅλες τίς καίριες ἀποφάσεις, οἱ ὁποῖες θά ἔχουν τό χαρακτήρα τελεσιγράφων, πού θά πρέπει ἡ χώρα μας νά ἐφαρμόζει χωρίς δικαίωμα γνώμης.

Τά σκληρά οἰκονομικά μέτρα πού πρόκειται νά λάβουν, θά δυθίσουν τίς κοινωνικές τάξεις –τή μία μετά τήν ἄλλη– σέ ἀπόγνωση, πού τελικά θά γενικευθεῖ καί θά μᾶς ὀδηγήσει σέ δραματικές κοινωνικές συνθήκες καί καταστάσεις.

Τό χειρότερο εἶναι ὅτι δέν πρόκειται τίποτα νά διορθωθεῖ. Γιατί οἱ αἰτίες τοῦ ΚΑΚΟΥ δέν βρίσκονται στούς ἀριθμούς ἀλλά στούς ἀνθρώπους. Πού οἱ πάντες ἐν γνώσει τους ὀδήγησαν τή χώρα ἐκεῖ πού τήν ὀδήγησαν, ὁ καθένας γιά τούς δικούς του λόγους καί ὅλοι μαζί... Κι ἐμεῖς πού τούς ψηφίζουμε, παρακολουθοῦμε τήν κατάσταση πληγωμένοι γιατί μᾶς ξεγέλασαν ΟΛΟΙ ΟΛΟΥΣ, καταχράστηκαν τήν ἐμπιστοσύνη ΟΛΟΙ ΟΛΩΝ καί χάσαμε τόν ἑαυτό μας καί τήν πατρίδα μας.

Δέν ἀγαπᾶμε τόν ἑαυτό μας, δέν ἀγαπᾶμε τή χώρα μας καί γι' αὐτό τίποτα δέν μᾶς σώζει.

Ἔτσι ἐκεῖ πού φτάσαμε, τουλάχιστον ἄς μὴν εὐτελιζόμαστε μπροστά στούς ξένους...

Εἶναι ντροπή ἓνας λαός μέ πληθυσμό 10 ἑκατομμυρίων νά μὴν ἔχει 10 ἱκανούς ἀνθρώπους καί νά χρειάζεται τή βοήθεια τῶν ξένων...

ΕΙΝΑΙ ΝΤΡΟΠΗ!

Ἀπό τήν ἐφημ. Ἀντιφωνητής, 1.3.2010

* Ἀπό τήν ἐφημ. Ἐλευθεροτυπία (28.1.2010), ὅπου τό ἄρθρο δημοσιεύθηκε ὑπό τόν τίτλο «Ὁ κ. Νταβούτογλου».

ων» του τουρκικού υπουργείου Ύψωτερικῶν, πού ἔγινε ὑπό τήν προεδρία του στίς 4 Ἰανουαρίου 2010.

ΣΤΙΣ «ὀδηγίες», πού δίνει ὁ κ. Νταβούτογλου στούς πρέσβεις του, ἐπιμένει στόν νέο ὄρο του «συμπατριωτισμοῦ», ἐξηγώντας ὅτι πρόκειται γιά «μιά ἔννοια πέραν αὐτῆς τῆς ὑψηκοῦτητας, μιά ἔννοια πού ἀπονομική ἀποψη μᾶς περιζώνει ὅλους καί σημαίνει “αὐτούς πού ἔχουν μοιραστεῖ τήν ἴδια ἱστορία”».

Κατ’ αὐτόν τόν τρόπο ὁ κ. Νταβούτογλου ἐξηγεῖ ὅτι οἱ λαοί τῶν Βαλκανίων, τῆς Μέσης Ἀνατολῆς καί τοῦ Καυκάσου μπορεῖ νά ἀνήκουν σέ διαφορετικά κράτη, ἀλλά «ἔχουν μοιραστεῖ τήν ἴδια ἱστορία» καί γι’ αὐτό «ἐμεῖς τούς ἐκπροσωποῦμε ὅλους... Καμία χώρα στόν κόσμο δέν ἔχει τήν ἰδιαιτερότητα τῆς Τουρκίας νά ἀντιπροσωπεύει τήν ἐμπειρία τῆς ἀνθρωπότητας. Ἐμεῖς εἴμαστε σίγουροι γι’ αὐτό καί προχωροῦμε στήν ἐξωτερική πολιτική μας μέ αὐτή τήν αὐτοπεποίθηση...».

ΚΑΤΑ τόν κ. Νταβούτογλου, «ὁ κόσμος χρειάζεται μιά νέα τάξη», γιατί... «τό σύστημα τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν δέν εἶναι ἀρκετό νά θασιζει τή λειτουργία του στά πέντε μόνιμα μέλη. Οἱ δομές πού στηρίζονται στίς πολιτικές ἐξισώσεις μετά τόν Β΄

Παγκόμιο Πόλεμο χάνουν πλέον σιγά σιγά τή βαρύτητα, τήν ἐγκυρότητα τους...».

Ἔτσι, ὀρίζει τῖς ἀρχές τῆς «νέας τάξης» καί τόν ρόλο τῆς Τουρκίας σ’ αὐτήν:

«...Αὐτή ἡ ΝΕΑ τάξη πρέπει νά εἶναι δεκτική, δέν πρέπει νά ἀπορρίπτει καμιά χώρα, καμιά ἥπειρο, κανέναν λαό... Ἡ Τουρκία ἴσως ἀποτελεῖ τό πιό χτυπητό παράδειγμα αὐτῆς τῆς ἀρχῆς... (γιατί) ὁ ἀρχαῖος πλοῦτος, πού ἔχουμε, μᾶς κάνει νά συναντιόμαστε μέ ὅλους τούς πολιτισμούς τῆς Ἀνατολῆς, ταυτόχρονα ὅμως μέ τήν ἔννοια τῆς πολιτικῆς κουλτούρας βρισκόμαστε στό κέντρο τῆς Δύσης...».

Ἡ ΝΕΑ τάξη πρέπει νά εἶναι «συμμετοχική» καί γι’ αὐτό «...ἐκεῖνοι πού δέν μποροῦν νά συμμετάσχουν στό παγκόσμιο σύστημα, ἐκεῖνοι πού παραπονοῦνται γιά τήν ἀνισότητα τοῦ παγκόσμιου συστήματος, ἐκεῖνοι πού περιμένουν μιά φωνή νά τούς στηρίξει, στρέφουν τό βλέμμα τους στήν Τουρκία».

Ἡ ΝΕΑ τάξη θά πρέπει νά εἶναι «συνθετική» (καί) «δικός μας στόχος εἶναι νά γίνουμε ἐκφραστῆς καί ἐκπρόσωποι μᾶς ἀντίληψης πού συνδυάζει διαφορετικές ἐμπειρίες τῆς ἀνθρωπότητας... καί νά ἀντικατοπτρίσουμε αὐτή τήν ἀντίληψη στήν ἐξωτερική πολιτική μας...».

«Πραγματικῶς τί ἄλλο παριστᾷ τό δάνειον καί ἰδίως τό ἐξωτερικόν; ... Ἐάν τό δάνειον ἔχη τόκον 5%, ἐντός εἴκοσιν ἐτῶν τό Κράτος ἔχει πληρώσει ἀνευ οὐδεμιᾶς ὠφελείας τόκον ἴσον πρός τό δάνειον, ἐντός 40 ἐτῶν διπλάσιον, ἐντός 60 ἐτῶν τριπλάσιον ποσόν καί τό χρέος παραμένει πάντοτε χρέος ἀνεξόφλητον!»

Ἐκ τῆς Πρωτοκόλλου τῶν Σοφῶν τῆς Σιών, ἐκδ. Νεκτάριος Παναγόπουλος, Ἀθήναι, κεφ. Κ΄, σ. 153.

Σημ. «Π»: Διαβάστε τά Πρωτοκόλλα. Θά σᾶς λυθοῦν οἱ ἀπορίες γιά τήν οἰκονομική κρίση.

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Ἐπισκόπου Ναζιανζοῦ Παύλου ντέ Μπαγιεστέρ, *Ἡ μεταστροφή μου στήν Ὁρθοδοξία*, ἔκδ. Ἱερᾶ Βασιλικῆς καί Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Μαχαιρᾶ, Κύπρος 2009, σσ. 128, σχ. 14x20,5 ἔκ.

Συγχαρητήρια ἀξίζουσι τοὺς πατέρες τῆς Ἱ. Μονῆς Μαχαιρᾶ Κύπρου γιά τό βιβλίον «Ἡ μεταστροφή μου στήν Ὁρθοδοξία» πού ἐτύπωσαν. Τό βιβλίον ἐγράφη ἀπό τόν ἰσπανικῆς καταγωγῆς Ὁρθόδοξο Ἐπίσκοπον Παῦλον ντέ Μπαγιεστέρ, πρῶην παπικό μοναχό τοῦ τάγματος τῶν Φραγκισκανῶν, καί περιγράφει τήν ἀγωνιώδη πορεία του πρὸς τήν Ὁρθοδοξία.

Τό βιβλίον εἶχε πρωτοκυκλοφορήσει τό 1954 καί σύντομα εἶχε ἐξαντληθεῖ. Οἱ πατέρες μετέφεραν τό κείμενον τοῦ βιβλίου στήν καθομιλουμένη διότι –ὅπως σωστά γράφουν– «...ἡ καθαρεύουσα γλῶσσα τοῦ πρωτοτύπου θά δυσχέραινε τήν κατανόησίν του ἀπό τόν μέσον σημερινό ἀναγνώστη». (Αὐτά εἶναι, δυστυχῶς, τά γλωσσικά μας χάλια σήμερα).

Μεταφέρουμε ἐδῶ ἀποσπάσματα ἀπό τόν Πρόλογον πού ὑπογράφει ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Λήδρας κ. Ἐπιφάνιος, Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μαχαιρᾶ: «Ἡ ἐπικαιρότητα αὐτοῦ τοῦ βιβλίου μᾶς προέτρεψε στήν ἐπανέκδοσίν του. Θεωρήσαμε ἀναγκαῖα καί ἐπιτακτική τήν πράξιν αὐτήν, διότι ἔχει νά συμβάλει τά μέγιστα στήν “νέα ἐποχή” πού ζοῦμε, μέ τήν παγκοσμιοποίησιν καί τόν διεκκλησιαστικόν διάλογον.

Ἡ μαρτυρία ἐνός πρῶην ρωμαιοκαθολικοῦ πού μεταστρέφεται στήν Ὁρθοδοξία, δίδει –ἐννοεῖται πρὸς ἀμφοτέρους τίς πλευρές– πολύτιμες πληροφορίες καί στάση ζωῆς. Ἀπό τήν μία, καταθέτει τήν παρεκτροπήν καί ἀποκοπήν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλη-

σίας ἀπό τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, καί ἀπό τήν ἄλλη, τήν διαφύλαξιν καί διαδοχὴν τῆς παραδεδομένης Ἀλήθειας ἀπό τήν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Ἐπιπροσθέτως, μέ τήν στάση τῆς ζωῆς του δείχνει τόν τρόπο ἐνώσεως τῶν δύο, τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς μέ τήν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν».

Τό βιβλίον ἐπανεκδίδεται μέ ἀφορμὴν τήν συμπλήρωσιν πενήνταπέντε ἐτῶν ἀπὸ τήν πρώτην ἔκδοσίν του (1954) καί εἰκοσιπέντε ἀπὸ τόν μαρτυρικό θάνατον τοῦ συγγραφέως του, πού δολοφονήθηκε στό Μεξικό τό 1984. Ἡ ἔκδοσις εἶναι ἓνα μνημόσυνον «εἰς τιμὴν καί μνήμην» τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Ναζιανζοῦ Παύλου ντέ Μπαγιεστέρ, ὁμολογητοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἱερὸν Κελλίον Ἁγίου Νικολάου Μπουραζέρη, *Ἁγιον Ὄρος, Ἡ εὐθύνη τῆς ἐπιλογῆς μας*, ἔκδ. «Ἐνωμένη Ρωμηοσύνη», Θεσσαλονίκη 2009, διαστάσεις 15x22,5 ἔκ. σσ. 240.

Μέ τό βιβλίον αὐτό πρωτοπαρουσιάζεται ὁ πολλά ὑποσχόμενος σύλλογος «Ἐνωμένη Ρωμηοσύνη» μέ ἕδραν τὴν Θεσσαλονίκην.

Ὅπως διαβάζουμε στό Ἐκδοτικόν Σημείωμα στή σ. 22: «Ἡ “Ἐνωμένη Ρωμηοσύνη” προσπαθώντας νά κινηθεῖ πρὸς τήν ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν της, πού μεταξὺ ἄλλων εἶναι ἡ ἀφύπνισις καί ἐνημέρωσις μας ὡς Ὁρθόδοξων Ἑλλήνων, προβαίνει στήν ἔκδοσιν τοῦ ἀνά χειρᾶς βιβλίου, τό ὁποῖον φέρει τόν εὐστοχόν τίτλον: “Ἡ εὐθύνη τῆς ἐπιλογῆς μας”. Τό βιβλίον αὐτό εἶναι γραμμένον ἀπὸ τήν ἀγαπητὴν συνοδείαν τοῦ Ἱ. Κελλίου Ἁγ. Νικολάου Μπουραζέρη Ἁγίου Ὄρους καί παρουσιάζει ὑπεύθυνα καί σφαιρικά τό ἐπι-

μαχο θέμα τῶν πρακτικῶν ἐφαρμογῶν τῆς ἠλεκτρονικῆς τεχνολογίας πού λειτουργοῦν ὡς ἀπειλή γιά τό πρόσωπο καί τήν ἐλευθερία μας. Τό κείμενό του ἐπιχειρεῖ μέ τρόπο εὐληπτο καί συνάμα τεκμηριωμένο νά ἐνημερώσει καί νά παρουσιάσει τήν κατάσταση, ὡς ἔχει αὐτή τή στιγμή».

Μετά τόν Πρόλογο, τόν ὁποῖον ἔχει γράψει ὁ πολύ γνωστός ἀρχιμανδρίτης π. Σαράντης Σαράντος, ἀκολουθεῖ τό Ἐκδοτικό Σημείωμα καί ἡ Εἰσαγωγή. Κατόπιν ἡ ὕλη τοῦ βιβλίου κατανέμεται σέ τρία κεφάλαια. Στό Α' κεφάλαιο παρουσιάζεται ἡ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας περί τῶν ἐσχάτων. Στό Β' κεφάλαιο γίνεται ἐπιστημονι-

κή –ἀλλά καί μέ προσιτό γιά τόν μέσο ἀναγνώστη τρόπο– προσέγγιση θεμάτων ἀπό τόν χῶρο τῆς πληροφορικῆς καί τῆς ἠλεκτρονικῆς τεχνολογίας, ὅπως αὐτά τῶν βιομετρικῶν διαβατηρίων, τῶν νέων ἠλεκτρονικῶν ταυτοτήτων καί τῶν ἐμφυτευομένων μικροσίπς. Γίνεται ἐπίσης ἀναφορά στήν Εὐρωπαϊκή Ἑνωση· στό πῶς ξεκίνησε καί πῶς ἐξελίσσεται.

Στό Γ' κεφάλαιο μέ τίτλο «Ἐνώπιον τῶν εὐθυνῶν μας», ἐξάγονται τά πνευματικά καί ἄλλα συμπεράσματα μέ βάση ὅσα ἀνεπτύχθησαν καί πραγματικά ὁ ἀναγνώστης βοηθεῖται νά ἀποφασίσει ἐλεύθερα καί ὑπεύθυνα.

Ἡ Παρακαταθήκη παρακαλεῖ γιά τή συνδρομή σας

Γιά τήν ἀποστολή τῆς συνδρομῆς σας (ἐσωτερικοῦ 10 εὐρώ, ἐξωτερικοῦ 30 εὐρώ καί Κύπρου 7 λίρες Κύπρου) μπορεῖτε νά χρησιμοποιήσετε τήν ἐνθετη ταχυπληρωμή (ἐμπεριέχεται σέ δύο τεύχη τῆς *Παρακαταθήκης* ἐτησίως), ἡ ὁποία ἔχει χαμηλότερο ταχυδρομικό τέλος ἀπό τίς ἄλλες ταχυδρομικές ἐπιταγές ἢ νά καταθέσετε χρήματα σέ ἕναν ἀπό τούς δύο τραπεζικούς λογαριασμούς πού ἀναγράφονται κατωτέρω:

Ἐθνική Τράπεζα: 421/614374-15 καί Alpha Τράπεζα Πίστεως: 815-002101-039454.

Ἡ ἀπόδειξη συνδρομῆς ἢ δωρεᾶς μπορεῖ νά ἐπισυναφθεῖ στή φορολογική σας δήλωση, γιά νά ἐκπέσει τό ποσό αὐτό ἀπό τήν Ἐφορία.

Γράφετε καθαρά τά στοιχεῖα σας

Ἐάν στείλατε μία φορά στή διάρκεια τοῦ ἔτους τή συνδρομή σας στήν *Παρακαταθήκη*, ἀγνοήστε τήν ταχυπληρωμή πού θά βρεῖτε γιά δεύτερη φορά ἐντός τοῦ περιοδικοῦ.

Γιά λόγους πρακτικούς δάξουμε δύο φορές τό χρόνο τήν ἐνθετη ταχυπληρωμή σέ ὅλα τά ἀντίτυπα τοῦ συγκεκριμένου τεύχους τῆς *Παρακαταθήκης*. Αὐτό δέν σημαίνει ὅτι θά στείλετε γιά δεύτερη φορά συνδρομή.

Δύο φορές τό χρόνο γίνεται καί ἡ ἀποστολή τῶν ἀποδείξεων σέ ὅσους ἔστειλαν συνδρομή.

Παρακαλοῦμε στό ἔντυπο τῆς ταχυπληρωμῆς νά γράφετε καθαρά στή θέση «Ἀποστολέας» τά στοιχεῖα σας, ἔτσι ὅπως ἀναγράφονται στήν ἐτικέτα τῆς *Παρακαταθήκης* πού λαμβάνετε. Ἐάν ἄλλα στοιχεῖα ἀναγράφουμε ἐμεῖς στήν ἐτικέτα στόν φάκελο τῆς *Παρακαταθήκης* καί ἄλλα ἐσεῖς στήν ταχυπληρωμή πού μᾶς στέλνετε, δημιουργεῖται πρόβλημα.

Σέ περίπτωση πού καταθέσετε χρήματα σέ ἕναν ἀπό τούς δύο τραπεζικούς λογαριασμούς τῆς *Παρακαταθήκης*, παρακαλοῦμε ἐνημερώστε μας σχετικά, διότι διαφορετικά δέν λαμβάνουμε γνώση γιά τήν κατάθεσή σας.

Βαρβάρας Στυλ. Χαραλαμπίδου, *Ἱερά Βασιλική Πατριαρχική καὶ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ Παναγίας Σουμελᾶ Πόντου*, Θεσσαλονίκη 2009, Ἱστορικό & Φωτογραφικό

Λεύκωμα, σχ. 24,5x33,5 ἐκ., σσ. 480).

Τό λεύκωμα αὐτό, καρπός ὀκταετοῦς ἐρευνητικῆς προσπάθειας τῆς συγγραφέως εἶναι ἓνα νοερό καὶ συνάμα συγκινητικό ταξίδι στό ἱερότερο πνευματικό καθίδρυμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀνατολῆς, τὴν Παναγία Σουμελᾶ καὶ τῶν ὁμορων πρὸς αὐτὴν Μονῶν τοῦ Πόντου Βαζελῶνος καὶ Περιστερεῶτος.

Μέσα ἀπὸ τό πλούσιο φωτογραφικό ὑλικό καὶ τό ἄρτια δομημένο κείμενο ξετυλίγονται 15 αἰῶνες πολυδιάστατης προσφορᾶς τῆς Μονῆς στὸν Ἑλληνισμό καὶ στὴν Ὁρθόδοξία καὶ παρουσιάζονται γιὰ πρώτη φορά, μεταξύ ἄλλων, κειμήλια, ὅπως τό Πρωτόκολλο Παράδοσης - Παραλαβῆς τῶν θησαυρῶν τῆς Μονῆς Σουμελᾶ, πού ἀνέσυρε ἀπὸ τὴν κρύπτη τοῦ Ἱεροῦ Μετοχίου τῆς Ἁγίας Βαρβάρας μετὰ τὴν Καταστροφή καὶ παρέδωσε στό Ταμεῖο Ἀνταλλαξίμων ὁ Μοναχός Ἀμβρόσιος Σουμελιώτης.

Κεντρικὴ Διάθεση:

Βαρβάρα Χαραλαμπίδου τηλ.: 2310 933.935
«Τὸ Παλίμψηστον» τηλ.: 2310 286.247

Χρήστου Ταγαράκη, *Εἶναι ἡ γιόγκα σωματικὴ ἀσκηση-γυμναστική;* ἐκδ. «Διάλογος», Ἀθήνα 2010, σσ. 40, τιμὴ: 2 εὐρώ.

Στό πολὺ ἐνδιαφέρον αὐτό περιεκτικό βιβλιαράκι τοῦ ἐπιστήμονος ἱατροῦ καὶ ἐρευνητοῦ στὸν χῶρο τῆς Ἀθλητιατρικῆς κ. Χρήστου Ταγαράκη (ζεῖ καὶ ἐργάζεται στή Γερμανία) ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ γιόγκα δέν εἶναι μιά ἀπλή γυμναστική. Καταρρίπτεται ἐπί-

σης ὁ καλλιεργούμενος μύθος ἀπὸ τὰ κέντρα γιόγκα, ὅτι –δῆθεν– οἱ ἀσκήσεις τῆς γιόγκα ἔχουν εὐεργετικά ἀποτελέσματα γιὰ τό σῶμα.

Ἐὰς εὐχηθοῦμε μέσω τῆς σωστῆς πληροφόρησης, πού παρέχει τό βιβλίον, νά μειωθεῖ ὁ ἀριθμός τῶν ἀνθρώπων πού παγιδεύονται στὰ κέντρα γιόγκα. Διότι καὶ στίς ἀνατολικές θρησκείες ἐντέχνως προσηλυτίζονται καὶ τὴν ὑγεία τους (σωματικὴ καὶ ψυχο-διανοητικὴ) ζημιώνουν.

Προβληματισμοὶ περὶ Μεταμοσχεύσεων. Συλλογικός τόμος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γλυφάδας, 2009, σχ. 21x29,5 ἐκ., σσ. 240.

Πρόκειται γιὰ ἓναν ἰδιαίτερα ἀξιόλογο τόμο, πού ἐνημερώνει ὑπεύθυνα καὶ τεκμηριωμένα γιὰ τό εὐαίσθητο θέμα τῶν μεταμοσχεύσεων καὶ τῆς δωρεᾶς ὀργάνων. Στόν τόμο προτάσσεται ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γλυφάδας κ. Παύλου πρὸς τὴν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος σχετικὰ μέ τό ἄστοχο βιβλίον τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Βιοηθικῆς ὑπὸ τὸν τίτλο «Ἐπίσημα Κείμενα Βιοηθικῆς», Ἀθήνα 2007. Ἀκολουθῶς ἀναδημοσιεύονται 30 ἄρθρα ἐκλεκτῶν Ἑλλήνων καὶ ξένων ἐπιστημόνων ἱατρῶν ἀλλὰ καὶ θεολόγων –κληρικῶν καὶ λαϊκῶν– οἱ ὅποιοι διαθέτουν μεγάλη κλινικὴ καὶ ἐρευνητικὴ ἐμπειρία καὶ θεολογικὴ κατάρτιση ἀντίστοιχα. Τό βιβλίον προσφέρει οὐσιαστικὴ πληροφόρηση, ἡ ὁποία στηρίζεται σέ μεγάλο ἀριθμὸ βιβλιογραφικῶν ἀναφορῶν τόσο ἀπὸ τό χῶρο τῆς θεολογίας ὅσο καὶ τῆς ἱατρικῆς καὶ ἔρχεται νά συμβάλει καθοριστικά στὸν γόνιμο προβληματισμὸ ἐπὶ τοῦ θέματος.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ & ΣΧΟΛΙΑ

**Παναγιώτατε,
ὁ κόσμος θά μᾶς πάρει μέ τίς πέτρες**

Διαβάζουμε στήν ιστοσελίδα www.romfea.gr καί μέ ἡμερομηνία 19.2.2010 ρεπορτάζ ὑπό τόν τίτλο «*Ὁπισθεν ὀλοταχῶς*» ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἱερώνυμος:

«Ἀπογοήτευσε σήμερα, παρά τίς καλές εἰρηνικές της προθέσεις ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καί παρά τίς προειδοποιήσεις Ἱεραρχῶν, πού θά ἀκουστοῦν βέβαια κατά τήν προσεχῆ Ἱεραρχία, ὅταν καί ὅποτε θά γίνει, πῆρε στούς ὤμους τίς τύχες τῆς “Θυγατρός” καί “Ἀδελφῆς Ἐκκλησίας”, πού πλέον δείχνει νά ἀπεμπολεῖ τούς Νόμους καί τούς Τόμους πού τήν καθιστοῦν Αὐτοκέφαλη ἀνάμεσα στίς λοιπές Ἀδελφές Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες

[...]

Πρέπει νά σημειωθεῖ ὅτι ἡ γνώμη τῶν πολλῶν [Ἱεραρχῶν] ἦταν πέραν τῆς πλήρωσης τῶν δύο νέων Ἱερῶν Μητροπόλεων (Κηφισιάς καί Ἰλίου), νά συγκληθεῖ κανονικά ἡ Ἱεραρχία καί νά προχωρήσει στήν πλήρωση τῆς Μητροπόλεως Λαγκαδᾶ καθῶς καί στήν ἐκλογή βοηθοῦ ἐπισκόπου, πού ἤδη εἶχε ἀνακοινωθεῖ. Καί ἐκεῖ κατόπιν νά συζητηθεῖ ἐνώπιον τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, γενικότερα καί διεξοδικά τό θέμα πού προέκυψε μέ τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο.

Πληροφορίες πάντως ἀναφέρουν ὅτι ἀσκοῦνται ἰσχυρές πιέσεις γιά ἀποκατάσταση τοῦ καθηρημένου Μητροπολίτη Ἀττικῆς Παντελεήμονος Μπεζενίτη στό Ἀρχιερατικό ἀξίωμα.

Ἐκκλησιαστικοί κύκλοι σχολιάζουν, ὅτι οἱ πιέσεις ἀσκοῦνται ἀπό Ἀρχιερεῖς, ἀλλά καί ἀπό πρόσωπα προσκείμενα πρός τό

Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο καί τόν Ἀρχιεπίσκοπο Ἱερώνυμο».

Σχόλιο «Π»: Ἐδῶ ἔχουμε δύο μεγάλα θέματα: Ἀφ’ ἐνός ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης ἐπεμβαίνει ἀπροκάλυπτα στά ἐσωτερικά θέματα μιᾶς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας (τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος), ζητώντας νά μή γίνουν οἱ προγραμματισθεῖσες ἐκλογές μητροπολιτῶν καί ἡ Ἱ. Σύνοδος τό δέχεται ἀδιαμαρτύρητα. Καί ἀφ’ ἑτέρου, ἐνῶ μέχρι τώρα τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο ἦταν ὁ κύριος προωθητής τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, τώρα –μέ τήν παρέμβασή του ὑπέρ τοῦ καθαιρεθέντος πρώην Ἀττικῆς Παντελεήμονος– γίνεται καί συνήγορος ὑπέρ μητροπολίτου καταδικασθέντος τελεσιδικῶς ἀπό τά ποινικά δικαστήρια (6 χρόνια κάθειρξη!) γιά ὑπεξαίρεση χρημάτων ἀπό τό παγκάρι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁσίου Ἐφραίμ. Χώρα οἱ ρόζ ἱστορίες, μέ τίς ὁποῖες ἡ Διοικοῦσα Ἐκκλησία δέν φαίνεται διατεθειμένη νά ἀσχοληθεῖ. Κρίμα! Παναγιώτατε, Μακαριώτατε καί Σεβασμιώτατοι, προσέξτε γιατί ὁ κόσμος –καί δικαίως– θά μᾶς πάρει μέ τίς πέτρες!

▼ ▼ ▼

**«Ἐνορηστρώνου
τήν ἐξόντωσιν ἐνός ἀγίου...»**

Σέ Ἀνακοινωθέν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πειραιῶς μέ ἡμερομηνία 16.2.2010 διαβάζουμε: «Μετά βαθυτάτης πικρίας, ἄλλους καί ὀδύνης ἐπληροφορήθημεν περί τῆς ἀπό 13 τρ. μηνός ἐ.ἔ. ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Σερβικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία συνῆλθε ὑπό τήν προεδρίαν τοῦ νεοεκλεγέντος Μακαριωτάτου Πατριάρχου τῶν Σέρβων κ. Εἰρηναίου περί διαθεσιμότητος καί οὐσιαστικῆς ἀπομα-

κρύνσεως ἐκ τῶν κανονικῶν αὐτοῦ καθηκόντων τοῦ Πανιερωτάτου Ἐπισκόπου **Ράσκας καὶ Πριζρένης κ.κ.** Ἀρτεμίου, ἀνδρὸς κεκοσμημένου δι' ἀποστολικῶν ἀρετῶν, ἀγωνιστοῦ τῆς πίστεως καὶ ὁμολογητοῦ Αὐτῆς.

Αἰσθανόμεθα βαθύτατον ἀποτροπιασμόν διὰ τὴν ἀπαράδεκτον αὐτὴν ἀπόφασιν τῆς Ὁρθοδόξου Σερβικῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ δὲν ἐκπλησσομεθα, διότι –ὡς ἀποδεικνύεται– οἱ αὐτοὶ ἄνθρωποι πού ὠδήγησαν τὸν μακαριστὸν Πατριάρχην τῶν Σέρβων κυρὸν Παῦλον εἰς συμπροσευχήν μετὰ τῶν ἀθέσμως καὶ αἰρετικῶς λειτουργούντων Ρωμαιοκαθολικῶν τῆς Κροατίας τῶν «ἁγιοποιησάντων» τὸν αἰμοσταγῆ ἐγκληματίαν καὶ ψευδοάγιον τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς παρασυναγωγῆς Καρδινάλιον Ἀλουΐσιο Στέπινατς, τὸν ἠθικὸν καὶ φυσικὸν αὐτουργὸν τῆς αἰμοσταγοῦς δολοφονίας διὰ πολυωδύνων βασάνων ὀκτακοσίων χιλιάδων (800.000) ἁγίων ἐνδόξων νεομαρτύρων τοῦ Σερβικοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἁγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας ὑπὸ τῶν ὀρδῶν τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν Οὐστάσι, ἐνορχηστρώνουν τώρα τὴν κανονικὴν καὶ φυσικὴν ἐξόντωσιν ἑνὸς ἁγίου, ἀνεπιψόγου, θεοφιλοῦς καὶ λαοφιλοῦς πνευματικοῦ ταγοῦ τοῦ Σερβικοῦ ἔθνους, ἀγωνιζομένου διὰ τὰ δίκαια τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος αὐτοῦ μετὰ προσχηματικὰς κατηγορίας, πού δὲν θὰ ἀνθέξουν ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἀληθείας.

Ἐπικαλούμεθα τὰς θεοπειθεῖς εὐχὰς πρὸς τὸν Δομήτορα τῆς Ἐκκλησίας Κύριον τοῦ συγχρόνου Ἁγίου τοῦ Σερβικοῦ Ἔθνους καὶ βαθυνοστάτου Ὁρθοδόξου Θεολόγου καταδείξαντος δι' ἐξαιρέτων συγγραφῶν τὴν αἰρετικὴν κακοδοξίαν τοῦ ἀντιθέου Παπισμοῦ, μακαριστοῦ γέροντος Ἰουστίνου Πόποβιτς πνευματικοῦ πατρὸς τοῦ διωκόμενου ἀντιοικουμενιστοῦ Ἱεράρχου καὶ τινων ἐτέρων Ἱεραρχῶν τῆς Σερβικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἵνα καταπαύσῃ αὐθωρεῖ ὁ κατ' αὐτοῦ ἐνορχηστρούμενος διωγμός».

▼ ▼ ▼

Διδασκαλία ἀλβανικῶν ἀπὸ τὸ 2011

Σέ δημοσίευμα τῆς ἐφημ. *Καθημερινή* (11.2.2010) μετὰ τίτλο «Προγράμματα διδασκαλίας μητρικῆς γλώσσας» διαβάζουμε:

«Στὴ διδασκαλία τῆς μητρικῆς γλώσσας ἀλλοδαπῶν μαθητῶν σέ σχολεῖα μετὰ μεγάλο ποσοστὸ παιδιῶν μεταναστῶν καὶ στὴ δημιουργία ζωνῶν ἐκπαιδευτικῆς προτεραιότητος σέ σχολεῖα μετὰ μεγάλη ἑτερογένεια (ἀλλοδαποί, Ρομά, μειονοτικὲς ὁμάδες) προχωρᾷ ἀπὸ τὴν ἐπόμενη σχολικὴ χρονιά τὸ ὑπουργεῖο Παιδείας. Τὰ προγράμματα διδασκαλίας μητρικῆς γλώσσας θὰ εἶναι ἀρχικὰ πιλοτικά, ἐνῶ ἤδη ἔχουν ἀρχίσει τίς ἐργασίες τους οἱ ὁμάδες πού θὰ συντάξουν τὰ σχετικὰ ἐγχειρίδια.

Ἡ ὑπουργὸς Παιδείας κ. Ἄννα Διαμαντοπούλου μίλησε χθὲς σὲ διεθνὲς συνέδριο γιὰ τὴ Μετανάστευση, τῆς Οἰκονομικῆς καὶ Κοινωνικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑλλάδας, γιὰ τὴν ἀδήριτη ἀνάγκη νὰ προσαρμοσθεῖ ἡ Ἑλλάδα σὲ σύγχρονο ἐκπαιδευτικὸ καὶ κοινωνικὸ αἶτημα τῆς πολυπολιτισμικότητος. **Ἐτσι τὰ ἀναλυτικὰ προγράμματα ἀλλάζουν ἄρδην ἀπὸ τὴν 1η Δημοτικοῦ ἕως καὶ τὴν 3η Λυκείου ὥστε ἡ συνείδηση τῆς ἐθνικῆς ταυτότητος νὰ ἀναπτύσσεται παράλληλα μετὰ τὴ συνείδηση τῆς διαπολιτισμικότητος»** (σημ. «Π»: Ἡ ὑπουργομῆσις δική μας).

▼ ▼ ▼

Τὸ κράτος ἀσφαλίζει παράνομους μετανάστες γιὰ νὰ παίρνει χρήματα

Στὸ ἴδιο δημοσίευμα τῆς *Καθημερινῆς* (11.2.2010) διαβάζουμε καὶ τὰ ἑξῆς:

«Ὁ ὑπ. Ἐργασίας κ. Ἀνδρέας Λοβέρδος μίλησε γιὰ τὴν ἀνάγκη νὰ διευρυνθοῦν τὰ

έσοδα του κράτους με την **ασφάλιση αλλοδαπών χωρίς άδεια παραμονής**. “Όπως είπε, η πρόταση του υπουργείου για προπληρωμένο κουπόνι, με τό όποιο θά ασφαλίζονταν οί εργοδοτικές εισφορές για οικόσιτο προσωπικό και άγρεργάτες απορρίφθηκε, διότι τό 2011 θά ισχύσει κοινοτική όδηγία πού άπαγορεύει τήν ασφάλιση παρανόμων. “Όμως, είπε, θά μπορούσε νά είχε εφαρμοσθεί τουλάχιστον για τό 2010. Βασική μας επιδίωξη (σ.σ. του ύπουργείου) είναι νά νομιμοποιηθοϋν οί 100.000-150.000 παράνομοι μετανάστες πού εργάζονται. “Όμως τό θέμα παραμένει σέ έκκρεμότητα”».

▼ ▼ ▼

Έμπλοκή και των σαηεντολόγων στο θέμα της ιθαγένειας

“Όπως διαβάζουμε στο taxalia.blogspot.com (2.2.2010) οί σαηεντολόγοι εμπλέκονται στή χορήγηση ιθαγένειας στους λαθρομετανάστες. Συγκεκριμένα, τό ίδιο τό νομοσχέδιο για τήν άπόδοση ιθαγένειας έτοιμάσθηκε από όργάνωση ΜΚΟ στήν όποία εμπλέκονται σαηεντολόγοι. Αυτό τεκμηριώνει –επικαλούμενος έγγραφα– ό δημοσιογράφος Άντώνης Μποσανκούδης. Βέβαια –μήν ξεχνούμε– ότι ή σαηεντολογία δρᾶ σέ πολλές περιπτώσεις ως παράρτημα του Άμερικανικού Στέητ Ντηπάρτμεντ.

▼ ▼ ▼

Όργη για τό νέο μέτρο δωρεᾶς όργάνων

“Όπως διαβάζουμε στήν ιστοσελίδα Zougla.gr με ήμερομηνία 24.2.2010 «Όργη και άποστροφή προκαλεί ή άποκάλυψη τής αυστραλιανής έφημερίδας *Herald Sun*, ότι διάφορα νοσοκομεία θά επιδοτοϋνται, προκειμένου νά αποσποϋν όργανα από νεκρούς πού νοσηλεύονταν σ’ αυτά.

Πιο έξωφρενικό είναι τό γεγονός ότι οί ιατροί των νοσοκομείων αυτών θά πρέπει νά κρατοϋν εν ζωή τους έτοιμοθάνατους άσθενείς, έτσι ώστε νά είναι πιο “άποδοτική” ή άφαίρεση των όργάνων. Σέ περίπτωση πού οί υπάλληλοι των νοσοκομείων καταφέρουν νά πείσουν τους συγγενείς των άσθενών νά τους παραχωρήσουν διάφορα ζωτικά όργανα των άγαπημένων τους προσώπων, τότε αυτό θεωρείται επιτυχία και “έπιδραβεύεται” με ποσά πού άγγιζουν τά 11.500 δολάρια!

Οί έπιχορηγήσεις θά γίνουν από τήν όμοσπονδιακή ‘Υπηρεσία Δωρητών Όργάνων και ‘Ιστών και άναμένεται νά άνέλθουν στά 17 εκατ. τήν έπόμενη τριετία.

Πρίν κ’άν τεθει σέ ισχύ τό εν λόγω πρόγραμμα, έχει ήδη προκαλέσει τήν αντίδραση διάφορων όργανισμών, όπως ή Ένωση Οίκογενειών Αυστραλίας, ή όποία υποστηρίζει ότι τό μέτρο συνιστά πηγή έκμετάλλευσης του άνθρώπινου πόνου».

▼ ▼ ▼

Δημητριάδος κ. Ίγνάτιος: «Στήν Ελλάδα δέν υπάρχει έμπορευματοποίηση» [στό θέμα των μεταμοσχεύσεων]

Τά άνωτέρω έδήλωσε μεταξύ άλλων ό Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ίγνάτιος συζητώντας με τους καλεσμένους του στήν έκπομπή του «Άρχονταρίκι» στήν ΕΤ-1 τήν Κυριακή τής Τυρινής (14.2.2010), για τίς μεταμοσχεύσεις.

Μακάρι νά μήν υπήρχε έμπορευματοποίηση. “Όμως ή δήλωση αυτή διαψεύδεται και από ένα πρόσφατο δημοσίευμα στήν έφημ. *Τό Έθνος* (17.1.2010), όπου ξεδιπλώνεται ή άπίστευτη περιπέτεια μιᾶς άπλής γυναίκας από τήν έπαρχία, πού νοσηλεύθηκε στήν Άθήνα. Αυτή άνένηψε μετά από μήνες, άν και οί γιατροί διαβεβαίωσαν ότι

είναι «έγκεφαλικά νεκρή» και έπίεξαν φορ-
τικά τούς συγγενείς νά συγκατατεθοϋν για
νά τής πάρουν όργανα για μεταμόσχευση!

v v v

**Καί ό Οίκουμενικός Πατριάρχης
κ. Βαρθολομαΐος
ύπέρ τών μεταμοσχεύσεων
άπό «έγκεφαλικά νεκρούς»**

Εΐναι λυπηρόν πού και ό Παν. Οίκου-
μενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαΐος τάσ-
σεται ύπέρ τής μεταμοσχεύσεως όργάνων
πού θά ληφθοϋν άπό «έγκεφαλικά νεκρούς».
“Οπως εΐπε στήν Καλαμάτα, έγκαινιάζο-
ντας ένα Κέντρο Αΐμοκάθαρσης: «Τό καλ-
λίτερον μνημόσυνο, πού θά ήδύναντο νά
τούς κάμουν (σ.σ.: στά θύματα τροχαίων)
οΐ συγγενείς των, θά ήτο νά έδώριζαν τά
όργανά των πρός μεταμόσχευσιν» (βλ.
www.romfea.gr 2.2.2010).

v v v

**Εΐσεχώρησαν μασόνοι στήν
Ήπιτροπή Βιοηθικής τής Ήκκλησίας;**

Ήληθεύει ότι λαΐκά μέλη τής Ήπιτροπής
Βιοηθικής τής Ήκκλησίας τής Ήλλάδος,
πού έπιμορφώνουν κληρικούς και διδά-
σκουν σέ μεταπτυχιακά σεμινάρια τής Ήπι-
τροπής τής Ήκκλησίας, ταυτόχρονα όμι-
λοϋν και σέ τεκτονική στοά; Οΐ έρωτώντες
παραπέμπουν σέ τεκτονικές ιστοσελίδες,
πού άποδεικνύουν τοϋ λόγου τό άληθές.
Διαβάζουμε μάλιστα ότι «τό Τεκτονικό
Ήδρυμα θρΐσκειται σέ συνεχή έπαφή μέ τόν
Ήθνικό Ήργανισμό Μεταμοσχεύσεων».

v v v

**Νέες άστυνομικές ταυτότητες
σέ περίπου 2 χρόνια**

Διαβάζουμε στήν έφημ. *Τό Βήμα* (4.2.2010)

ρεπορτάζ μέ τίτλο Νέες άστυνομικές ταυ-
τότητες σέ περίπου 2 χρόνια:

«Νέες άστυνομικές ταυτότητες, σέ μέγε-
θος πιστωτικής κάρτας, όμοιες μέ αυτές πού
έχουν πολλές εϋρωπαϊκές χῶρες άναμένε-
ται νά άποκτήσουν οΐ έλληνες πολίτες με-
τά άπό περίπου δύο χρόνια. Σύμφωνα μέ
πληροφορίες στίς ταυτότητες αυτές, πού θά
κατασκευαστοϋν μέ ύψηλές προδιαγραφές
άσφαλείας για νά μή μποροϋν νά πλαστο-
γραφηθοϋν, θά περιέχονται στοιχειά τοϋ
κατόχου».

Σχόλιο «Π»: Τό έρώτημα εΐναι ποιές θά
εΐναι οΐ προδιαγραφές τών νέων ταυτοτή-
των. Θά έχουν τσιπάκι ή μαγνητική λωρί-
δα έγγραφής; Θά έχουν γραμμωτό κώδικα
και ποΐου τύπου; “Ολα αυτά πρέπει νά έξε-
ταστοϋν πρίν τοποθετηθοϋμε οΐ “Ελληνες
πολίτες, και μάλιστα οΐ Χριστιανοΐ, έπί τοϋ
θέματος. Θεωρείται πάντως πολύ πιθανό
νά άποτελεΐ τό νέο μέτρο ένα άκόμη δήμα
για τόν έλεγχο τών πάντων στήν κοινωνία
τύπου «Μεγάλου Ήδελφοϋ», πού προσπα-
θοϋν οΐ νεοταξΐτες νά δημιουργήσουν.

Και φυσικά –και κυρίως– τό έρώτημα
εΐναι: Ήφοϋ άλλαξαν οΐ ταυτότητες τό 2000,
έπί κυβερνήσεως Σημίτη, γιατί νά αλλάξουν
και πάλι;

v v v

**Νέες ταυτότητες
και για τούς άστυνομικούς**

Νέες ταυτότητες θά δοθοϋν και στοϋς
άστυνομικούς. ΣΉ αυτές εΐναι κραυγαλέα ή
άφαίρεση άπό τό έμβλημα τής Ήλληνικής
Ήστυνομίας τοϋ σταυροϋ άπό τό έθνόση-
μο και τών λέξεων «Ήλληνική Ήστυνομία»,
οΐ όποΐες άναγράφονται κυκλικῶς στήν πε-
ριφέρεια τοϋ έμβλήματος. Νά σημειωθεί ότι
ή σχετική άπόφαση ύπεγράφη τόν Ήούλιο
τοϋ 2009 (έπί κυβερνήσεως Νέας Δημο-
κρατίας), τώρα όμως ύλοποιείται.

v v v

**Καταργούν
έν μέρει τὰ μετρητά από 1.1.2011**

Ἡ Νέα Τάξη προχωρεῖ ἀκάθεκτη καί χωρίς προσχήματα. Ὁ ὑπουργός Οἰκονομικῶν Γ. Παπακωνσταντίνου ἀνακοίνωσε ὅτι, «γιά νά παταχθεῖ ἡ φοροδιαφυγή», ἀπό 1.1.2011 ἀπαγορεύονται οἱ συναλλαγές σέ μετρητά γιά ποσά ἄνω τῶν 1.500 εὐρώ.

Μέ αὐτό τό παράνομο, οὐσιαστικά, μέτρο ἀφ' ἑνός μπαίνουμε βαθύτερα στό κράτος τοῦ «Μεγάλου Ἀδελφοῦ» καί ἀφ' ἑτέρου ἡ κυβέρνηση κάνει ἕνα ἀκόμη σκανδαλώδες «δῶρο» στίς τράπεζες. Ἀπό 1.1.2011 ὅποιος δέν θά ἔχει ἐξάρτηση ἀπό μία τράπεζα, μέσω μιᾶς πιστωτικῆς ἢ χρεωστικῆς κάρτας ἢ μπλόκ ἐπιταγῶν, θά δυσκολευεῖται νά ζήσει.

v v v

**«Ἡλεκτρονική
διακυβέρνηση στή φορολογία»
ἢ: τό φακέλωμα πάει σύννεφο!**

Σέ δημοσίευμα τῆς ἐφημ. *Μακεδονία* (2.2010) διαβάζουμε καί τὰ ἑξῆς ἀποκαλυπτικά γιά τό ἠλεκτρονικό φακέλωμα πού μᾶς ἐτοιμάζουν:

«Προσυμπληρωμένες δηλώσεις γιά τή φορολογία εἰσοδήματος θά ἀποστέλλει σούς μισθωτοῦς καί συνταξιούχους ἡ ἐφορία. Στίς δηλώσεις θά καταγράφονται ὅλα τὰ στοιχεῖα γιά τίς ἀποδοχές πού ἔλαβαν, οἱ παρακρατηθέντες φόροι καί οἱ δαπάνες πού πραγματοποίησαν γιά τήν ἐξόφληση δανείων, ἀσφαλιστρῶν ζωῆς, εἰσφορῶν πρὸς ἀσφαλιστικά ταμεῖα καί διδάκτρων σέ φροντιστήρια.

Τήν πρόταση κατέθεσαν ὑπηρεσιακά στελέχη τοῦ ὑπουργείου Οἰκονομικῶν κατά τή χθεσινή πολύωρη συνεδρίαση τῆς ὁμάδας

ἐργασίας γιά τήν ἠλεκτρονική διακυβέρνηση στή φορολογία. [...]

Ἐπίσης, τό ὑπουργεῖο Οἰκονομικῶν προσανατολίζεται στόν ἔλεγχο τῶν ἐκδιδομένων ἀποδείξεων λιανικῆς πώλησης καί παροχῆς ὑπηρεσιῶν **μέσω ἠλεκτρονικῆς ἐξυπνης κάρτας.**

Ἡ πρόταση αὐτή προβλέπει νά χορηγηθεῖ σέ κάθε φορολογούμενο μία ἠλεκτρονική κάρτα, ἡ ὁποία θά συσχετίζεται μέ τόν ΑΦΜ του, μέσω τῆς ὁποίας θά γίνεται ἠλεκτρονικά ἡ καταγραφή ὄλων τῶν συναλλαγῶν του μέ ἐπιχειρήσεις καί ἐλεύθερους ἐπαγγελματίες. Τή στιγμή τῆς πληρωμῆς ἡ κάρτα θά περνιέται ἀπό ἕνα εἰδικό μηχάνημα, ὥστε ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς συναλλαγῆς τοῦ πελάτη μέ τήν ἐπιχείρηση νά καταγράφονται ἠλεκτρονικά σέ βάση δεδομένων, μέ τήν ὁποία θά εἶναι συνδεδεμένες online οἱ ὑπηρεσίες τῆς Γενικῆς Γραμματείας Πληροφοριακῶν Συστημάτων τοῦ ὑπουργείου Οἰκονομικῶν. Ἔτσι, δέν θά χρειάζεται πλέον νά ἐκδίδεται χάρτινη ἀπόδειξη γιά κάθε συναλλαγή λιανικῆς πώλησης ἢ παροχῆς ὑπηρεσιῶν σέ ἰδιώτη, ὁ δέ φορολογούμενος δέν θά χρειάζεται πλέον νά μαζεύει χάρτινες ἀποδείξεις οὔτε νά καταγράφει τὰ στοιχεῖα τους στή φορολογική του δήλωση, γιά νά καλύψει τό ἀφορολόγητο ἢ νά κατοχυρώσει τήν ἐκπτώση τῆς ἀξίας τους ἀπό τό εἰσόδημά του».

v v v

**Ἡλεκτρονικό φακέλωμα
καί στά σχολεῖα**

Παραθέτουμε Ψήφισμα τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς Ε.Λ.Μ.Ε. Χανίων, τήν ὁποία Ε.Λ.Μ.Ε. μακάρι νά μιμηθοῦν καί ἄλλοι:

«Μέ τό ὑπ' ἀριθμό 155006/Α/15.12.2009 ἔγγραφο τοῦ ΥΠ.Ε.Π.Θ. ἐπιβάλλεται ὡς **ὑποχρεωτική** γιά ὅλα τὰ σχολεῖα τῆς Δευτεροβάθμιας Ἐκπαίδευσης (Γυμνάσια, Λύκεια καί

ΕΠΑ.Α.) ή εγκατάσταση λογισμικού e-school, μέσω του οποίου τά αρχεία των σχολείων (προσωπικά στοιχεία μαθητών, άπουσίες, βαθμοί κ.λπ.) αποστέλλονται σέ μία Κεντρική Βάση Δεδομένων στό ΥΠ.Ε.Π.Θ. .

Ή συγκέντρωση των αρχείων των σχολικών μονάδων σέ μία Κεντρική Βάση Δεδομένων, πού θά διαχειρίζεται ή Κεντρική Ύπηρεσία του ΥΠ.Ε.Π.Θ.:

α) Ήξάγει μέ άνεπίτρεπτη μεθόδευση από τή σχολική μονάδα προσωπικά δεδομένα μαθητών και εκπαιδευτικών. Ή άπαράδεκτη αυτή διαδικασία παραδιάζει σωρεία διατάξεων τής εκπαιδευτικής νομοθεσίας και τής νομοθεσίας «περί προστασίας του άτόμου από τήν έπεξεργασία προσωπικών δεδομένων».

β) Παραεμβάίνει μέ άπαράδεκτο τρόπο στή σχολική ζωή και στή σχέση μαθητή - καθηγητή και μαθητή - σχολείου, άναγορεύοντας σέ άποτέλεσμα τής εκπαιδευτικής διαδικασίας δευτερεύοντα παιδαγωγικά εργαλεία, όπως οί προφορικές βαθμολογίες και ή καταμέτρηση άπουσιών.

γ) Ήγκαινιάζει διαδικασίες ήλεκτρονικής παρακολούθησης των εκπαιδευτικών και κάθε λειτουργίας τής σχολικής μονάδας.

Ζητούμε:

1. Τή μή έφαρμογή από τούς εκπαιδευτικούς τής έγκυκλίου περί «Ύποχρεωτικής Ήγκατάστασης και Λειτουργίας του λογισμικού e-school».

2. Τήν άμεση άνάκληση τής παραπάνω έγκυκλίου»

Γιά τό Δ.Σ.

Ή πρόεδρος

Ή γ. γραμματέας

Βασίλης Παπαστάμος Ήντώνης Ναξάκης

Σημ. «Π»: Για περισσότερες πληροφορίες βλ. www.elme-chanion.gr/ Τηλ. 28210.40928 Fax: 28210.58343

Δωρεάν προβολή του Ρόταρυ από ραδιόφωνο και τηλεόραση

“Όπως διαβάζουμε στό troktiko.blogspot.com/2010/02/blog-post_1198.html (26.2.2010): «Τό Ήθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης πάντα πρωτοτυπεί και από τήν περασμένη Τρίτη έχει έγκρίνει ως κοινωνικό μήνυμα (για δωρεάν μετάδοση) ραδιοφωνικό σπότ για τήν “2470 περιφέρεια διεθνούς Ρόταρυ”... Ή έκκλησία συνδέει τό Ρόταρυ μέ τόν τεκτονισμό και τήν μασονία και είναι άπορίας άξιο πώς μία δημόσια άρχή, όπως τό Ε.Σ.Ρ., εκδίδει τέτοιες έγκρίσεις».

“Όποιος δέν συμφωνεί μέ τήν δωρεάν προβολή του Ρόταρυ, μπορεί νά στείλει email διαμαρτυρίας στό Ήθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης στό: ncrtv@otenet.gr

▼ ▼ ▼

Ή έξευτελισμός τής Ήλληνικής Ήπανάστασης του 1821 από τήν έταιρεία κινητής τηλεφωνίας VODAFONE

Διαβάζουμε στό klassikoperiptosi.blogspot.com μέ ήμερομηνία 30.1.2010 υπό τόν άνωτέρω τίτλο τά έξης:

«Μόλις παρακολούθησα μία διαφήμιση στήν τηλεόραση τής έταιρείας κινητής τηλεφωνίας Vodafone. Σ΄ αυτή τή διαφήμιση παρουσιάζονται, ύποτίθεται, Ήλληνες άγωνιστές του 1821 νά συζητάνε για προγράμματα καρτοκινητής, νά άναρωτιούνται μέ γελοία όμοιοκατάληκτα στιχάκια ποιό είναι τό πιό συμφέρον πρόγραμμα συνδιαλέξεων κτλ.

Ή γελοιοποίηση και ή έκμετάλλευση όμως δέν σταματούν έδω. Τό τελικό μήνυμα τής διαφήμισης είναι αυτό πού μέ έξόργισε περισσότερο.

Σ΄ αυτό γίνεται ένας άθλιος παραλληλισμός μεταξύ ενός άγώνα ζωής και ύπαρξης

▼ ▼ ▼

των Ἑλλήνων, μέ τά καινούργια προγράμματα καρτοκινητῆς τῆς VODAFONE. Ἡ διαφήμιση τελειώνει λέγοντας ὅτι ἡ VODAFONE ἔφερε τήν ἐπανάσταση!».

▼ ▼ ▼

Ἡ κίνδυνος ἀπό τή Θράκη

“Ὅπως διαβάζουμε στήν ἐφημ. *Τό Παρόν* (27.12.2009, σ. 3):

«Παραδόξως ὁ κ. Καραμανλῆς ἐκτιμᾷ ὅτι ὁ “μεγάλος κίνδυνος” γιά τή χώρα δέν προέρχεται ἀπό τήν κατάσταση τῆς οἰκονομίας, ἀλλά ἀπό τήν...Τουρκία. Καί συγκεκριμένα θά ἔχει ἀφεταιρία τή μουςουλμανική μειονότητα τῆς Θράκης, γιά τήν ὁποία στό ἄμεσο μέλλον θά ἐγείρει θέμα ἢ

”Αγκυρα. Προφανῶς δέν πρόκειται γιά ἀπλές ἐκτιμήσεις, κάτι περισσότερο θά γνωρίζει ὁ τέως πρωθυπουργός.».

Σχόλιο «Π»: Οἱ ἐκτιμήσεις αὐτές τοῦ κ. Καραμανλῆ μποροῦν νά συσχετισθοῦν μέ ὅσα ἔχει πεῖ ὁ μακαριστός Γέρων Παῖσιος σχετικά μέ τήν Κωνσταντινούπολη, πού θά πάροουμε, ἢ μᾶλλον θά μᾶς δώσουν. Εἶχε πεῖ ὅτι θά δημιουργήσουν οἱ Τοῦρκοι στή Θράκη μιᾶ κατάσταση, ἢ ὁποία θά ὀδηγήσει σέ πόλεμο πού θά γενικευθεῖ. Σ’ αὐτόν τόν πόλεμο ἢ Ἑλλάδα δέν θά ἐμπλακεῖ, ἢ Τουρκία ὁμως θά συντριβεῖ, καί οἱ μεγάλες δυνάμεις θά μᾶς δώσουν τήν Κωνσταντινούπολη, γιὰτί αὐτό θά εἶναι καλύτερο γιά τά δικά τους συμφέροντα!

ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Διμηνιαία ἔκδοση τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου
γιά τήν Ἑλληνορθόδοξη Παράδοση «Παρακαταθήκη»
Κωδικός ΕΛ.ΤΑ. 5142

Ἐκδότης - ὑπεύθυνος κατά τόν νόμο: Βασιλική σύζ. Ἡρ. Λαμπροπούλου

Σύμβουλος Ἐκδόσεως: Μοναχός Ἀρσένιος Βλιαγκόφτης

Ἐκτύπωση - Βιβλιοδεσία: Δημήτριος Ἀλτιντζῆς

Ἐκτύπωση — Βιβλιοδεσία: Δημήτριος Ἀλτιντζῆς

Συνδρομή ἐσωτερικοῦ ἐτήσια: 10 εὐρώ

Συνδρομή ἐξωτερικοῦ ἐτήσια: 30 εὐρώ

Συνδρομή Κύπρου ἐτήσια: 7 λίρες Κύπρου

Ἐπιστολές - Συνδρομές: Περιοδικόν ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Τ.Θ. 18407 – 540 03 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΗΛ. – FAX: 2310.462.562

e-mail: parakatathiki@gmail.com

Τά ἐνυπόγραφα ἄρθρα ἐκφράζουν τίς ἀπόψεις τῶν συγγραφέων τους
καί ἀκολουθοῦν τήν ὀρθογραφία τους.

© ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναδημοσίευση κατόπιν γραπτῆς ἀδείας ἀπό τήν διεύθυνση τοῦ περιοδικοῦ.